



ನೆಹರೂ ಬಾಳ ಪ್ರಸ್ತಾಲಯ

# ನೈಗೆರ್ಕೆ ಸೆವಾರಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು

ಲೀಲಾವತಿ ಬಾಗವತ

ಒತ್ತರಾದ  
ಜಾನಿ ಹಾಸ

ಬೆಂದಾ ಅನಂತಪುರಾತ



ನ್ಯಾಯನಲ್ ಬುಕ್ ಪ್ರಸ್ತುತಿ, ಬಂಡಿಯಾ



**ISBN 81-237-0870-X**

---

ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ : 1970 (ಶಕ 1892)

ಐದನೇಯ ಮರು ಮುದ್ರಣ : 2002 (ಶಕ 1923)

© ಲೀಲಾವತಿ ಭಾಗವತ್, 1970

A Trip to Heaven (*Kannada*)

ರೂ. 10.00

ನಿರ್ದೇಶಕರು, ನಾಷ್ಟನಲ್ ಬುಕ್ ಟ್ರಸ್ಟ್, ಇಂಡಿಯಾ

ಎ-5, ಗ್ರೇನ್ ಪಾರ್ಕ್, ಮೌಸ್ ದೆಹಲಿ - 110 016

ಇವರಿಂದ ಪ್ರಕಟಿತ.

---

## ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಾರಿ

ಶಂಕರನು ರಾಜನ ಮುಖ್ಯ ಮಾಲೀಯಾಗಿದ್ದನು. ರಾಜನ ತೋಟ ತುಂಬ ದೊಡ್ಡು ಚು. ನಾನಾ ಒಗೆಯ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಹೂಗಿಡಗಳಿಂದ, ಹಸಿರು ಮೃದಾಸಗಳಿಂದ, ಭವ್ಯವಾಗಿ ಸಂತ ಎತ್ತರವಾದ ಮರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಈ ತೋಟ ಮೃಲಿಗಟ್ಟಲೆ ಯಬ್ಬಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಇದಲ್ಲಿಂದಾಗಿ ಮಾಲೀಯು ಬೆಳಗಿಸಿಂದ ಸಂಜೀಯ ತನಕ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಉದುರುವ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಗುಡಿಸುವುದು, ಸೆಸಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ಮಾಡುವುದು, ಕಳೆಕೆಳುವುದು. ಹೂಗಿಡಗಳಿಗೆ ಸೇರು ಹಾಕುವುದು, ಮಣ್ಣನ್ನು ತಿರುವಿಡಾಕುವುದು. ಗೆಂಟಿರ ಡಾಕಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ಉದಮಾಡುವುದು. ಬೇಲಿಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಒಪ್ಪ ಮಾಡುವುದು—ಇಮೇ ಅವನ ಕೆಲಸವಾಗಿತ್ತು. ಅವನ ಗುಡಿಸಲು ತೋಟದ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವನು ಸದಾ ತೋಟವನ್ನು ಕಾಂತು ಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಒಂದು ದಿನ ರಾತ್ರೆ ಶಂಕರನಿಗೆ ನಿದ್ದೆಯೇ ಬರಲ್ಲಿ. ಸಡುರಾತ್ರೆಯ ತನಕ ಒದ್ದಾಡಿದ, ಹೊರಳಾಡಿದ, ಆ ಮೇಲೆ ಎದ್ದು ಸುಮ್ಮನೆ ಕಿಟಕಿಯ ಹೊರಗೆ ನೋಡಿದ. ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಕಣ್ಣಗಳನ್ನೇ ನಂಬಲಾಗಲ್ಲ ! ತನ್ನ ಕಣ್ಣಗಳೇ ತನಗೆ ಮೋಸಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು ! ಏಂದಿತ ವಾಗಿ ! ಪ್ರನಃ ನೋಡಿದ. ಯಾಲು ಬೆಲ್ಲಿದಂತಹ ಬೆಳದಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಿಳಿಯ ಆನೆ ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಹಸಿರು ಹುಲ್ಲನ್ನು ತಿನ್ನಿತ್ತಿತ್ತು.

ಶಂಕರನಿಗೆ ತುಂಬ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಎಲ್ಲಿಂದ ಈ ಆನೆ ಏಂದಿರಬಹುದು? ಅಲ್ಲಿದೆ ಅದರ ಬಣ್ಣ ಬಿಳಿ; ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ಅಸೆಯನ್ನಂತೂ ಅವನೆಂದೂ ಕಂಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ತಕ್ಷಣ ಅವನಿಗೆ ನೆನವಾಯಿತು; ತಾನು ಚಿಕ್ಕವನಾಗಿದ್ದಾಗ ತಾಯಿ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ದೇವತೆಗಳ ಕಥೆ



③

ಗಳನ್ನು ಹೇಳಂತ್ತಿದ್ದಳು. ಆ ದೇವತೆಗಳ ದೊರೆ ಇಂದ್ರ; ಅವನ ವಾಹನ ಬಿರಾವತೆ ಎಂಬ ಸುಂದರವಾದ ಆನೆ, ಅದರ ಮೈಬಣ್ಣ ಹಾಲಿನಮ್ಮು ಬಿಳಿ.

ಶಂಕರ ಆನಂದ ಆಶ್ಚರ್ಯಗಳಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಯೋಚಿಸಿದ: “ಖಂಡಿತವಾಗಿತ್ತು ಆನೆ ಬಿರಾವತೆ, ರುಚಿಕರವಾದ ಆಹಾರಗಳಿಂದ ಚೇಸರವಾಗಿ, ಸ್ವರ್ಗದಿಂದ ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಇಳಿದು ಬಂದಿರಬೇಕು. ನಾನು ಅದರ ಬಾಲವನ್ನು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ, ಅದರ ಜೊತೆ ದೇವ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿನ ಅದ್ವಿತೀಯನ್ನೆಲ್ಲ ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಾಣಬಹುದು.”

ಶಂಕರನು ಹಾಸಿಗೆಯಿಂದ ಹಾರಿ, ಹೆಂಡತಿಗೆ ಎಚ್ಚರವಾಗಬಾರದೆಂದು ತುದಿಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದು ವಂನೆಯಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಸದ್ವಾಗದಂತೆ ಆನೆಯ ಕಡೆ ಓಡಿದ.

ಒಂದು ಮರದ ಹಿಂದೆ ಅವಿಶುಕೊಂಡು, ಆನೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ, ಹುಲ್ಲನ್ನು ತಿಂದ ಮೇಲೆ ಅದು ಸಸಿಗಳ ಎಲೆಗಳ ರುಚಿ ನೋಡಿ ಅಧರ ಕಳಿತ್ತಿದ್ದ ಮಾನಿನ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಶಂಕರ ತುಟಿ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆನ್ನದೆ ನೋಡಿದ. ತಾನು ಗದರಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಆನೆಗೆ ಕೋಪ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತದೂ, ದೇವಲೋಕದ ಯಾತ್ರೆ ತಪ್ಪುತ್ತದೂ ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ದಿಗಿಲು.

ಇನ್ನೇನು ಬೆಳಗಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನ ವಾಗ ಆನೆ ತನ್ನ ಉಟ ಮುಗಿಸಿತು. ತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಸೊಂಡಿಲನ್ನೆತ್ತಿ ಫ್ರೋಳಿಟಿತು. ಇನ್ನು ಆನೆ ಹೊರಟು ಬಿಡುತ್ತದೆಂದು ಶಂಕರನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿ, ಓಡಿ ಆದರ ಬಾಲ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡೆ. ಬಿರಾವತೆ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಸರಿನಂತೆ ನೆಲಬಿಟ್ಟು ಮೇಲಕ್ಕೆದ್ದಿತು. ಬಲು ಬೇಗನೆ ಮೋಡಗಳ ನಡುವೆ ಹಾರಿಹೋಯಿತು. ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಶಂಕರ ಕೆಳಗೆ ನೋಡಿದ. ರಾಜನ ತೋಟ ಧೂಳಿನ ಕಣಾದಮ್ಮು ಸಣ್ಣಾದಾಗಿ ಕಂಡಿತು. ಶಂಕರ ಬಿಳಿಚಿಕೊಂಡು ಬೆವರಿಬಿಟ್ಟು. ಆದರೆ ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಅಪರು ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವನ್ನು ತಲುಪಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಶಂಕರ ಬಿರಾವತದ ಬಾಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸುತ್ತುಲೂ ನೋಡಿದ.

ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಅವನ ಹಣ್ಣುಗಳು ಅರಳಿಕೊಂಡವು. “ಇದೇ ಸ್ವರ್ಗ, ನಂದನ ವನ್”, ಮುಂದಿಯಿಂದ ಆವನು ಹಿಗ್ಗಿದ, “ಈ ಮರಗಳು ಎಷ್ಟು ಎತ್ತರ, ಎಷ್ಟು ಸುಂದರ! ಇಂದುನ ಮಾಲೆ ಯಾವ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದನ್ನೂ?” ಶಂಕರ ಅಚ್ಚರಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನು ನೋಡುತ್ತು ಓಡಾಡಿದ. ಭೂಲೋಕದ ಮರಗಳಿಗಿಂತ ಹತ್ತರಮ್ಮು ಎತ್ತರದ ಮರಗಳು. ಅಲ್ಲಿನವರ್ಕಿಂತ ಹತ್ತರಮ್ಮು ಸೊಂಪಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಎಲೆಗಳು, ಹತ್ತು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ರುಚಿಯ ಹಣ್ಣುಗಳು, ಜಂದದ ಹೂಗಳು ಅಲ್ಲಿದ್ದವು. ಶಂಕರ ಆ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿನೋಡುತ್ತ, ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಬ್ಬಿ ವಾದ ಆ ಹೂಗಳಿಂದ ಸುಖಿಪಡುತ್ತ ರಸಭರಿತವಾದ ರುಚಿಯಾದ ಆ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಸವಿಯುತ್ತ ಇಡೀ ದಿನವನ್ನು ಕಳೆದ.



ಸಂಜೀವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ತನ್ನ ಹೆಡಪಿ ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ತವಕಪಡುತ್ತಿರಬಹುದೆಯು ಅವಳಿಗೆ ತಟ್ಟನೆ ಯೋಚನೆಯಾಯಿತು. ಸ್ವರ್ಗದಿಂದ ಒಂದು ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಅವಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹ್ಮೋಗಬೇಕೆಂದು ಸಿಹ್ನೆಯಿಸಿದ.

ಅವರ್ಗಾಗಿ ತೆಗಿನಕಾಯಿಯಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾದ ಒಂದು ಶಿಕ್ಷಕ. ಬಾಳೆಯಲೆಯಷ್ಟು ಅಗಲ ವಾದ ಒಂದು ಪೀಠೆಯುದೆಲೆಯಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ. ರಾತ್ರಿಯಾದ ಕೂಡಲೇ ಆನೆ ಫ್ರೆಫ್ರೆಟ್‌ತು. ಅಂದರ ಭಾವಿತಿಗೆ ಮರಳಿಸ ಮೇಳಿಯಾಯಿತು. ಓಡಿಯೋಗಿ ಶಂಕರ ಆನೆಯು ಬಾಲವನ್ನು ಓಡಿದುಕೊಂಡ. ಕೆಲವೆ ಸಿಮುಷಗೇಲ್ಲಿ ಶಂಕರ ರಾಜನ ತೋಟಕ್ಕೆ ಹೀಂದಿರುಗ್ಗಿ ಬಂದುಧ್ಯ. ತನಗಾಗಿ ತಪಕಟುದ ಕಾರಣತ್ತಿದ್ದ ಯಂಡತಿಯನ್ನು ನೇರೆಡಲೇದು ಕೂಡಲೇ ಮನಗೆ ಓಡಿದ.

“ಇಷ್ಟುದೊತ್ತು ಏಲ್ಲಿಗೆ ಯೋಗಿದ್ದಿರಿ?” ಅವನು ಕೋಪದಿಂದ ಕೇಳಿದಳು.

ಶಂಕರ ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸುವ ಘ್ರಣಿಯಲ್ಲಿ ಯೇಳಿದ. “ಸಿಟ್ಟಾಗಬೇಡ. ಇಕೋ ಮೋಡು. ಸಿಹಿಗೆ ಸಾಹು ಪಿಹು ತಂದಿದ್ದೇನೆ” ಎಂದು ಪೀಠೆಯುದೆಲೇ ಮತ್ತು ಆಡಿಕೆಯನ್ನು ಅವಳಿಗೆ ತೋರಿಸಿದ.

“ಕೈಗೆ ತತ್ತ್ವಶ್ರಾಂಕವಾಯಿತು. “ಇಷ್ಟುಂದು ಗಾತ್ರದ ಪಲೀಯಡಿಕೆ ಸಿಹಿಗೆಲ್ಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತು?” ಎಂದು ಅವಳು ಕಾತುರಣಿದ ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾಯಿತು.

“ಷಟ್ಟಿಂದ ಅಂದರ ಸ್ವರ್ಗದಿಂದ” ಸಾಡೆ ಷಟ್ಟ ಕಥೆಯನ್ನು ಶಂಕರ ಅವಳಿಗೆ ಯೇಳಿದ. ಹೊದಮೊದಲು ಅವಳು ಅವನ ಮಾತನ್ನು ಸಂಬಿಂಧಿಸಿರೂ. ಅವಳ ಕಣ್ಣಿ ಮರೇ ಅಷ್ಟುಂದು ಘಟರ್ಪಿ ಗಾತ್ರದ ಪಲೀಯಡಿಕೆ ಇದ್ದುವಲ್ಲ! ಕೊನೆಗೂ ಅವಳು ಸಂಬಳಿಸಿಕಾಯಿತು. ಶಂಕರ ಅವಳಿಗೆ ಷಟ್ಟಿರಿಕೆ ಯೇಳಿದ. ಇದನ್ನು ನೀನು ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಇಡು. ಒಂದು ಪಾರಕ್ಕೆ ಸಾಕು ಸಮಗ್ರಿ ಶಿಂಡಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಳಿಗೆ ಸಾರಿಗೂ ಈ ಗುಟ್ಟನ್ನು ತೀಳಿಸಬೂತದು.

ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡಳು—ಆದರೆ ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಅವಳಿಗೆ ಸದೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ನಾಷ್ಟವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೆಗಡಾಢರ್ಪಿದ ಅವಳಿಗೆ ಮಾತನ್ನಾಡುವ ಬಿಯಕೆ. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ದೇವಲೇಂಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಶಂಕರ ತಂಬಿ ರಸಘರಿತವಾದ ದೊಡ್ಡ ಪಣ್ಣೋಂದನ್ನು ತಂದ ಮೇಲಂತೂ ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಈ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಮನ್ನು ಯೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತೆಷ್ಟು ಕಾತುರಣಾದಳು.

ಆದರೂ ತುಂಬಿ ಪ್ರಯಾಸದಿಂದ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬಿಗಿ ಓಡಿದಳು. ಪ್ರಾನ್ ಅವಳ ಗಂಡ ಮೂರನೆಯ ಸಾರಿ ದೇವಲೇಂಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಒಂದು ದೃತ್ಯಾಕಾರದ ಮಾರನ್ನು ತಂದನು. ಅದರ ಸುವಾಸನೆ ಇಡಿ ಗುಡಿಸಲನ್ನು ಅವರಿಸಿತು.

“ನೇನು ಎಪ್ಪು ಒಕ್ಕೆಯ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರು. ನಿನಗೆ ಅದು ಎಲ್ಲಿಂದ ಸಿಕ್ಕುತ್ತು?” ಎಂದು ಅವಳ ಒಬ್ಬ ಸ್ನೇಹಿತಳು ಹೇಳಿದಳು.

ಅದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ “ನಾನು ಯಾವ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರುವ ದೊಡ್ಡ ಹೂವಿನ ವಾಸನೆ ಅದು” ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಳು.

ಅವಳ ಸ್ನೇಹಿತಳು ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಅವಳಿಗೆ ಇಡೀ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಬೇಕಾಯಿತು. ಯಾರಿಗೂ ತನ್ನ ಈ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಬಿಂಬಿಲುಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಅವಳಿಂದ ಭಾವೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಳು.

ಗೇಳತಿ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದಳು—ಅದರೆ ಅವಳು ಮಾತನ ಮಲ್ಲಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಗುಟ್ಟಿನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಲು ಅವಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಈ ಗುಟ್ಟಿನ್ನು ಹೇಳಿಕೂಡದೆಂದು ಭಾವೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವಳು ತನ್ನ ಆಪ್ತ ಗೇಳತಿಗೆ ಈ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದಳು. ಅವಳ ಆಪ್ತ ಗೇಳತಿಯೂ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದಳು. ಅದರೆ ಅವಳೂ ಕೂಡ ತನ್ನ ಗೇಳತಿಯೊಬ್ಬಿಗೆ ಹೀಗೆಯೇ ಭಾವೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಗುಟ್ಟಿನ್ನು ಹೇಳಿದಳು. ಹೀಗೆ ಗುಟ್ಟಿ ಒಪ್ಪಿರಿಂದ ಒಪ್ಪಿರಿಗೆ ದಾಟಿ ಕೊನೆಗೆ ಉರಿನ ಹೆಂಗಸರಿಗೆಲ್ಲ ಗೂತ್ತಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಈ ಹೆಂಗಸರೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಗಂಭೇರಿಗೂ ಗುಟ್ಟಿನ್ನು ತಿಳಿಂದರಿಂದ, ಇಡೀ ಉರಿಗೆ ಶಕರನ ರಹಸ್ಯ ಬಿಂಬಿಲಾಯಿತು.

ಒಂದು ಬೇಳಗ್ಗೆ ಉರಿನ ಎಲ್ಲ ಗಂಡಸರೂ ಹೆಂಗಸರೂ ಶಂಕರನ ಗುಡಿಸಲಾಗ್ನು ಮುತ್ತಿದರು. ತಮ್ಮಿನ್ನು ಸ್ವಾಗತಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವೇಕೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಮಂಬಾಲುಚೆದ್ದರು.

ಶಂಕರ ಹೆಂಡತೆಯು ತಿಳಿಗೇಡಿತನದಿಂದ ರೇಗಿದ. ಅದರೆ ತಿಳಿಸು ತಾನೆ ಪ್ರಸು ಮಾಡಿವ್ಯಾದಿ? ಆದ್ದರಿಂದ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಒಪ್ಪಿದ. “ಈ ರಾತ್ರಿ ಎಲ್ಲರೂ ರಾಜನ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಬಹುದು. ಅದರೆ ಏನ್ನೂ ಸದ್ವಿಳಿದಂತೆ ನಿಂತರಿಬೇಕು” ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ.

ಆ ರಾತ್ರಿ, ರಾಜನ ತೋಟ ನೇರೆಯಲು ಒಂದು ಪಟ್ಟಿತ್ತರ ಚೃಶ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಮರಗಳ ಸಂಪುರ್ಣಿತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಂಡಸರು. ಹೆಂಗಿ ರು ಲೀಂಬಿರು. ಅದರೆ ಮರಗಳು ಗಳಿಗೆ ಅಲುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ. ಮನುಷ್ಯರು ಮಾತ್ರ ಅವೃತ್ತಿಶಿಲ್ಪಾಲ್ಲಿ ಹಿಂರೆದಿಟ್ಟ ಪ್ರತಿಮೆಗಳಿಂತೆ ಸ್ತುಪ್ಪಿರಾಗಿ ಸಂಂತಿದ್ದರು. ಖಿರಾವತ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಾಗಲೂ ಅವರೆಲ್ಲ ಅಡೆಲರಾಗಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಮೌನದಿಂದಿದ್ದರು.

ಬೆಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ. ಶಂಕರನು ಮೇತ್ತುಗೆ ಸನ್ನೆ ಮಾಡಿ ಕರೆದನು: ಧಾರ್ಮಿ ಆನೆಯ ಬಾಲವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡನು. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ತನ್ನ ಗಂಡನ ಕಾಲನ್ನು. ಲಕ್ಷ್ಮೀಯ ಕಾಲಂಗಳನ್ನು ಅವಳ ಗೇಳತಿ

ಗೆಳತಿಯ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಅವಳ ಗಂಡ, ಅವನ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬನ್ನು ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಅವನ ಹೆಂಡತೆ—ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡರು. ಬಿಳಿಯ ಖರಾವತ ಮೇಲಕ್ಕೆದ್ದಾಗ, ಅದರ ಜೊತೆ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಒಂದು ದೀರ್ಘ ಸರಪಳಿಯೇ ಇತ್ತು.

ಪ್ರಯಾಣದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ, ಸರಪಳಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಕುಶಾಹಲ ತಡೆಯಲಾಗದ ತನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು; “ಸ್ವರ್ಗದ ಹೂವು ಹೆಣ್ಣುಗಳು ತುಂಬ ದೊಡ್ಡಗಿರುತ್ತವೆಂದು ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸಮಗೆ ಹೇಳಿದಳು. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡಗಿರುತ್ತವೆಂದು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಸಿಮ್ಮ ಚೇಲಕ್ಕಿರುವ ಗೆಳಿಯನನ್ನು ದಯವಾಡಿ ಕೇಳಿ ಹೇಳುತ್ತಿರೇ?”

ಅವಳ ಗಂಡ ತನ್ನ ಮೇಲಕ್ಕಿದ್ದವನನ್ನು ಕೇಳಿದ. ಅವನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ: ಈ ತನ್ನ ಮೇಲಕ್ಕಿದ್ದ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಕೇಳಿದಳು. ಈ ಹೆಂಗಸು ತನ್ನ ಗಂಡನನ್ನು, ಅವನು ತನ್ನ ಮೇಲಕ್ಕಿದ್ದ ಇನ್ನೊಬ್ಬನ್ನು ಗಂಡುಸನ್ನು, ಅವನು ತನ್ನ ಮೇಲಿನವನನ್ನು —ಹೀಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ದಾಟುತ್ತ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ತನಕ ಬಂದಿತು. ಲಕ್ಷ್ಮಿ ತನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದಳು: “ದೇವರೂಕದ ಯಾ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುತ್ತವೆಂದು ಇವರೆಲ್ಲ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೇ.....”

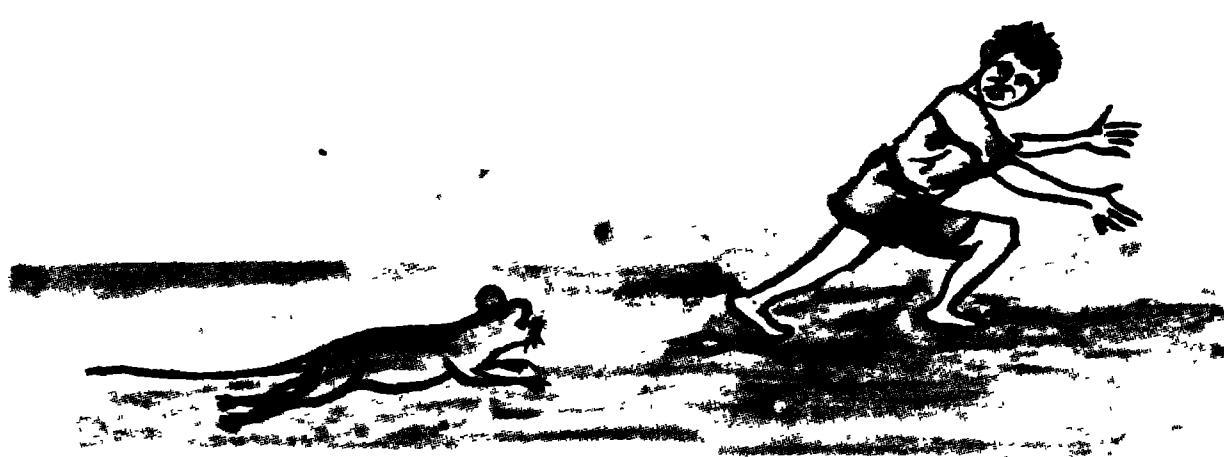
ಶಂಕರಾಗಿ ರೇಗಿತು: “ಸ್ವರ್ಗ ತಲ್ಲಿದ ಮೇಲೆ ನಿಮಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ” ಎಂದು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಿದ.

ಆದರೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಆತುರ ಕುಶಾಹಲ ಗಳೇದರೆ ಪದೇ ಪದೇ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿ ಪೀಡಿಸಿದಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ತನ್ನ ಗಂಡ ಸನ್ನ ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು: “ನನ್ನ ಗೆಳತಿಗೆ ಆತುರ. ನಿಮ್ಮ ದಮ್ಮಯ್ಯ. ಸ್ವರ್ಗದ ಹೂವು ಹೆಣ್ಣು ಉಷ್ಟು ದೊಡ್ಡಗಿರುತ್ತವೆಂದು ನೀವು ತಕ್ಷಣ ತಿಳಿಸಲೇಬೇಕು, ದಯವಾಡಿ.”

ಇವರ ಆತುರ ಪೆದ್ದುತನಗಳಿಂದ ಶಂಕರ ತೀರ ಕೃಧ್ಧನಾಗಿ ಹೇಳಿದ: “ಒಂದೊಂದು ಹೆಣ್ಣು ನೆಲದ ಮೇಲಿನ ಹಣ್ಣಿಗಿಂತ ಹತ್ತರಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನೀನೇ ನೋಡಿದಿಯಲ್ಲ—ಆಡಿಕೆ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡಗಿತ್ತಲ್ಲವೇ?.....”

ಆಡಿಕೆ ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿತ್ತೆಂದು ಕೈಗಳಿಂದ ತೋರಿಸಲು ಶಂಕರ ತನೆಯ ಬಾಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು; ಬಿಟ್ಟದೇ ತಡ.....

ಶಂಕರ, ಶಂಕರನ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಅವಳ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದೆ ಅವಳಿಗೆಳತಿ, ಗೆಳತಿಯ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದೆ ಅವಳಿ ಗಂಡ, ಆತನ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದೆ ಅವನ ಗೆಳಿಯ—ಹೀಗೆ ಸರಪಳಿಯ ಕಟ್ಟಕಡೆಯ ಮನುಷ್ಯನ ತನಕ ಎಲ್ಲರೂ ನೇಲಕ್ಕೆ ಉದುರಿಬಿದ್ದರು. ಮುಂದೆ ಯಾವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಲು ಯಾರೂ ಬದುಕಿ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ.



## ಉದಾರವಾದ ಕೋಡುಗೆ

ಒಂದಾನೇಂದು ಕಾಲಾವ್ಯಾಪ್ತಿ ದಯಾಳುವೂ. ಉದಾರನೂ ಆದ ಒಟ್ಟು ರಾಜನಿಧನನು. ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹೆತಚಿಂತಕನಾಗಿದ್ದ ಆ ರಾಜನಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಶಾಂತಿ ಸೌಖ್ಯಗಳಿಂದ ಬದುಕಬೇಕೆಂಬುದೂ, ಯಾರಿಗೂ ಗೊಣಗುತ್ತ ಬದುಕಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವಿರಕೂಡದೆಂಬುದೂ ಪ್ರಬಲವಾದ ಇಚ್ಛೆಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳ ನಿಜವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನೇಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಅವನು ವೇಷ ಮರೆಸಿಕೊಂಡು ದೇಶಾಧ್ಯಂತ ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದನು.

ಹೀಗೆ ವೇಷ ಮರೆಸಿಕೊಂಡು ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ದಿನ ಅವನೊಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಚೃತ್ಯ ವನ್ನು ಕಂಡನು. ಒಟ್ಟು ರೈತನು ಎತ್ತುಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ನೋಗಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ಹೆಂಗಸನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ತುಂಬ ಬಿರುಸಿನಿಂದ ಹೊಲವನ್ನು ಉಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಅರಸನ ರಕ್ತ ಕುದಿಯಿತು; ಅವನಿಗೆ ಕೋಪ ತಡೆಯಲಾಗಲ್ಲ, ಕಟುವಾಗಿ ಅವನು ರೈತನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ:

“ಇದೇನು ನೀನು ಪಾಡುತ್ತಿರೋದು? ನಿನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಎತ್ತುಗಳಿಲ್ಲವೇ? ಈ ಹೆಂಗಸಿನಿಂದ ಯಾಕ ನೇಗಿಲನ್ನು ಎಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರು?”

ರೈತನು ಸಿಧಾನವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿದ: “ಇವಳು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ.”

“ಏನೆಂದೆ? ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿ!” ರಾಜನು ರೇಗಿ ಕೂಗಾಡಿದ: “ಹೆಂಡತಿಯೆಂದರೆ ಏನೆಂದು ನೀನು ತಿಳಿದಿದ್ದೀರು? ಗುಲಾಮಳಿಂದೋ? ಅಥವಾ ಒಂದು ಪಾರಣೆಯೆಂದೋ?”

ಅದಕ್ಕೆ ರೈತ ಉತ್ತರಿಸಿದ: “ನಿನಗೆ ಹೀಗೆ ಪಾತಾಡೋದು ಸುಲಭ. ಕುದುರೆಗಳು ಗಾಡಿಗಳು ಇರುವ ನಿನ್ನಂಥ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಬಡತನ ಅಂದರೆ ಏನು ಗೊತ್ತು? ನಾನೆಷ್ಟು ಬಡವ ಅಂದರೆ ನನ್ನ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಾರಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೆ ರೈತ ಬದುಕಬೇಕಾದರೆ ತನ್ನ ಹೊಲವನ್ನು

ಉಳಲ್ಲಿಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಅದ್ದರಿಂದ ಎತ್ತಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದು ಸನ್ನ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಕೇಳಿದೇನೆ. ತಪಳು ಗೊಣಗದೆ ಒಮ್ಮೆಕೊಂಡಿದ್ದಳಿ."

ರಾಜುಗೆ ಈ ಉತ್ತರದಿಂದ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. "ನಾನು ಇದನ್ನು ತಾಳಲಾರೆ. ಸೀನು ಏನೇ ಹೇಳು. ಒಮ್ಮೆ ಹಂಗಸನ್ನು ಹಿಗೆ ದುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಹಿಳೆ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ. ಎತ್ತು ಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಯಣವನ್ನು ಸೂಗೆ ನಾನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಸೀನು ಕೂಡಲೇ ಈ ಹೆಗಸನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡತಕ್ಕುದ್ದು" ಎಂದು ರಾಜ ಖಿಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದ.

ಈಗ ರೈತನಿಗೂ ಕೋವ ಬಂತು. "ನನಗೆ ಯಾಗೆ ಮಾಡು. ಬೀಗೆ ಮಾಡು. ಎಂದು ಹೇಳಲು ಸಿನಗೆ ಏನು ಅಧಿಕಾರ? ಸನ್ನ ಯಣವನ್ನು ನಾನು ಯಾಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿ? ನಾನು ಬೀಕ್ಕುತನ್ನಲ್ಲ" ರೈತ ಜೀರಾಗಿ ಮಾತಾಡಿದ.

ರಾಜ ಮೃದುವಾಗಿ ಹೇಳಿದ: "ಅಯ್ಯ ಮೊದಲು ಸನ್ನ ತಂಗಿಯನ್ನು ಸೇಗಿಲೆಂದ ದಯ ವಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು"

ರೈತ ತರಸ್ನಾರದಿಂದ ನೆಕ್ಕ. "ಎನ್ನೋ ಮಹಾ ತಂಗಿಯನ್ನು ತ್ತೀರುತ್ತಿರುತ್ತಿನ್ನು. ಸಿನಗೆ ಅಷ್ಟು ಕೆನಿಕರ ಅವಳ ಮೇಲಿದ್ದರೆ ನೀನೇ ಏಕೆ ಅವಳ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದು. ಒಪ್ಪತ್ತಿಯಾ ಹೇಳಿ. ಕೂಡಲೇ ನಾನಿವರ್ತನ್ನು ನೇಗಿಲಿನಿಂದ ಬಿಟ್ಟುತ್ತೇನೆ."

ರಾಜ ಕೂಡಲೇ ಒಮ್ಮೆಬಿಟ್ಟು. ರೈತ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗ ಕಾಣಿದೆ. ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಬದಲಿಗೆ ರಾಜನನ್ನೇ ನೊಗಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಯಿತು. ರಾಜನು ನೇಗಿಲನ್ನು ಏಳಿಯಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಆದರೆ ಅವನಿಗೆ ದೃಹಿಕ ದುಡಿಮೆ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ್ಳ ಭಾಗವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೊಯಿಲಿನ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ತೇನೆ ತುಂಬಿರಲ್ಲಿಪೆಂಬುದು ರೈತನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು.

ರೈತನಿಗೆ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಮೇಲೆ ಕೋವಬಂತು. "ನಿನ್ನ ಅಣ್ಣನೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಂಡವನು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸ ನೋಡು. ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅವನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ತೇನೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೀಯದೆ ಬತ್ತಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಆದರೆ ಕೊಯಿಲು ಮುಗಿದ ನಂತರ ಕಾಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ತೇನೆಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಮುತ್ತುಗಳಿಂದವು.



ರೈತರ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖಿಂತಯಾಯಿತು. “ಸೋಡಿರಾ? ಗವರ್ಡಿನ ಸೇವು ಹಾಗೆ ಅವಸರ ದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಣ್ಣನನ್ನು ಬಯ್ದು ತಪ್ಪಿ. ನನ್ನ ಅಣ್ಣ ಎಷ್ಟೊಂದು ಶ್ರೀಮಂತ ಚೆಳಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನೇ ಸೋಡಿ—ಮುತ್ತುಗಳ ಬೆಳೆ!”

ಅಂಥ ಗಂಡನಿಗೆ ತುಂಬಾ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವಾಯಿತು. “ನನ್ನ ಅಣ್ಣ ಒಂದು ಪವಾಡ ಮಾಡಿ ದ್ವಾರೆ. ಅಪನಿಗೆ ದೃಷ್ಟಿಕ ರಕ್ತಿಗಳಿರಬೇಕು. ಅದರೆ ನಾವು ಈ ಮುತ್ತುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳು ಬಾರದು. ಸೃಷ್ಟಿಸಿದವನಿಗೇ ಇವು ಸೇರತಕ್ಕದ್ದು. ಸಿಹವಾದ ಡಕ್ಕುದಾರನಿಗೇ ಇವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಹಿಂದಿರುಗಿಸಬೇಕು.”

ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಯೆಂದರೂ. “ಅದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಅವನ ಹೆಸರೇನೆಂದು ಕೂಡಾ ನೀವು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.”

ರೈತ ಗಟ್ಟಿ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಳಿದ. “ಈ ಮುತ್ತುಗಳು ನಮಗೆ ಸೇರಿದವುಗಳಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನು. ರಾಜನಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು.”

ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಮುತ್ತುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಗಂಟನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಅರಮನೆಯ ಕಡೆ ಹೋರಟರು. ಈದಾ ರಾಜನ ದಬಾರಿಗೆ ಬಂದರು. ರಾಜನು ತನ್ನ ರಥು ಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು, ಗಣ್ಯವೃಕ್ಷಗಳನ್ನೂ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕೂತಿದ್ದನು. ರೈತ ಮತ್ತು ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಸಿಂಹಾಸನದ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ಮುತ್ತಿನ ಗಂಟನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಗೌರವದಿಂದ ತಲೆ ಬಾಗಿದರು.

ಮತ್ತೆ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ಇಬ್ಬರೂ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. “ಪ್ರಭುಗಳೇ, ನಾವು.....”

ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅವಕ್ಕಾಗಿ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟಿರು. ಹೆಂಡತಿಯ ಬದಲು ತಾನೇ ಉಳುತ್ತೇನೆಂದು ಮುಂದೆ ಒಂದು ತನ್ನ ಹೊಲವನ್ನು ಉತ್ತಿದ್ದ ಅಪರಿಚಿತ ವೃಕ್ಷಯೇ ಈ ರಾಜ !

ರೈತ ತೊದಲುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ. “ಎಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ? ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಎತ್ತಿನಂತೆ ರಾಜನನ್ನು ನಾನು ದುಡಿಸಿಕೊಂಡೆ! ಅವರು ಎಂದೂ ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಲಾರರು !”

ರೈತ ಕೂಡಲೇ ರಾಜನ ಕಾಲುಗಳಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಅವನ ಪಾದಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹಿಡಿದು ಚೇಡಿಕೊಂಡ. “ಪ್ರಭೂ ತುಂಬಾ ತಪ್ಪಾಯಿತು. ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು.”

ರಾಜನಿಗೂ ಈ ರೈತ ದಂಪತ್ತಿಗಳ ಗುರುತು ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅವನು ಮುಗುಳ್ಳಕ್ಕು. “ಎದ್ದೀರು. ಯಾಕೆ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳುತ್ತಿರು? ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಿಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ನೀನು ನಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟೇ ಅವೈ. ನಿನಗೂ ಸಹಾಯವಾಯಿತಲ್ಲ, ಅದೇ ನಮಗೆ ಸಂತೋಷ.

ರೈತ ಮುತ್ತಿನ ಗಂಟನ್ನು ರಾಜನ ಪಾದಗಳ ಬಳಿಯಿಟ್ಟು ಹೇಳಿದ. “ನೀವು ಉತ್ತ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಮುತ್ತುಗಳು ಇವು. ಅವು ನಮಗೆ ಸೇರುವುದು ನಾಂಯವಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ದುಡಿಮೆಯ ಫಲ ನಮಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕು?

ರಾಜ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. “ನಿಮ್ಮ ಶ್ರಮದ ಮತ್ತು ಎಚ್ಚರದ ಫಲವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಮುತ್ತುಗಳಿವು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮಗೇ ಅವು ಸೇರಬೇಕು.” ಎಂದು ರಾಜ ಹೇಳಿದ.



ಆದರೆ ರೈತ ಮುತ್ತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಈಗಲೂ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. “ಈ ಮುತ್ತಿಗಳು ನಿಮ್ಮ ಕರುಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿಯ ಫಲವೇ ಹೊರತು ನನ್ನ ಕೂರತನದ ಫಲವಾಗಲಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮಗೇ ಅವು ಸೇರಬೇಕು” ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿದ.

ಆಗ ರಾಜನು ಮುತ್ತಿನ ಗಂಟನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ರೈತನ ಹೆಂಡತಿಯ ಬಳಿ ಹೋದನು. “ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ತಂಗಿಯೆಂದು ಕರೆದೆ ಅಲ್ಲವೇ? ಆದ್ದರಿಂದ ಸೋದರಿಗೊಂದು ಉಡುಗರೆ ಕೊಡಬೇಕು. ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಸಣ್ಣ ಉಡುಗರೆಯನ್ನು ನನ್ನಿಂದ ನೀನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು” ಎಂದು ರಾಜ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ.

ಈಗ ರೈತನಾಗಲೇ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಲೇ ರಾಜ ಕೊಟ್ಟಿ ಉಡುಗರೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕೃರಿಸುವ ಹಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಇಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಎದ್ದಿದ್ದ ಸಮಸ್ಯೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು.



## ದೂರದ್ವಿಷ್ಯ ವರ್ತಕ

ಒಂದಾನೇಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಾರಣಾಸಿಯಲ್ಲಿ ಮೋಹನ್ ಮತ್ತು ಸೋಹನ್ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ವರ್ತಕರಿದ್ದರು. ಮೋಹನ್ ಜಾಣ ಹಾಗೂ ಚೆರುಕಾದ ಮನುಷ್ಯ. ತನಗೆ ಒದಗಿದ ಸದಾವ ಕಾಶಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅವನು ತುಂಬ ಹಣವನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದ. ಆದರೆ ಸೋಹನ್ ದದ್ದು. ತಾನು ಜಾಣನೆಂದು ಅವನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅವನು ನಿಜವಾಗಿ ಪೆದ್ದ ನಾಗಿದ್ದ.

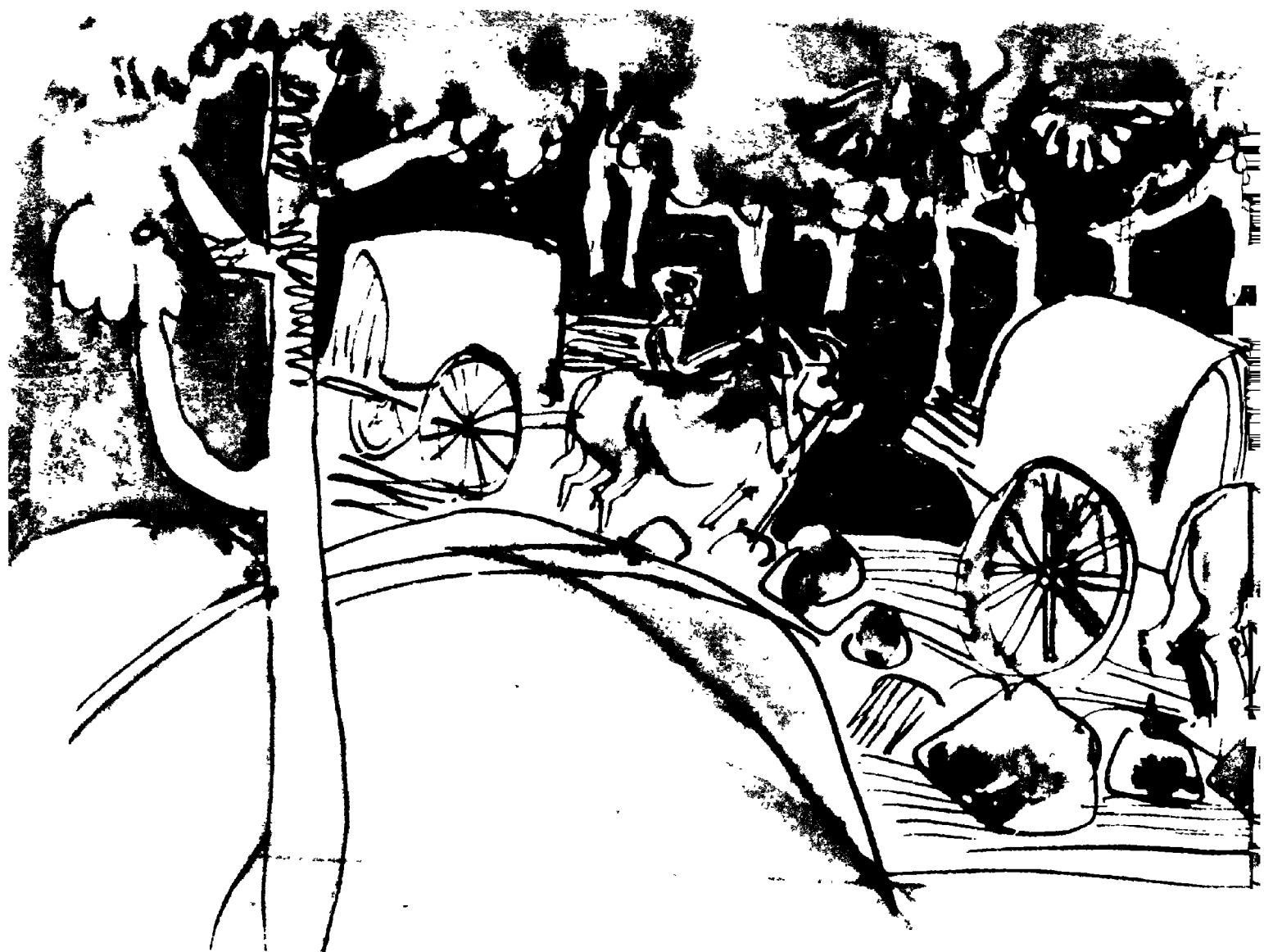
ಒಂದು ದಿನ ಮೋಹನ್ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಲು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ. ಒಗೆ ಒಗೆಯ ಬೆಲೆಯಿಳ್ಳ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಘನೂರು ಎತ್ತಿನ ಗಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ. ಈ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದೊಡನೆಯೇ ಸೋಹನ್ “ನಾನು ಕೂಡ ಬೇರೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮೋಹನನನನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತೇನೆ.” ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದ.

ಸೋಹನನ ಹತ್ತಿರ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಮೋಹನ್ ಕೊಂಡ ಸರಕುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಾನೂ ಸಾಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ತಂದ ಘನೂರು ಎತ್ತಿನ ಗಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿದ.

ಸೋಹನನ ಈ ತಯಾರಿಗಳನ್ನು ತೀಳಿದ ಮೋಹನನಿಗೆ ಯೋಚನೆಗಿಟ್ಟುಕೊಡಿತು. ಸೋಹನ್ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಹೇಳಿದ. “ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಾದರೆ, ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಹೋಗುವದೇ ಉತ್ತಮ. ರಸ್ತೆ ಸಾವಿರ ಗಾಡಿಗಳ ಭಾರ ತಾಳುವಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ. ಅಲ್ಲದೆ ರೈತರು ನಮಗೆ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ವಸತಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ್ದ ರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನೇ ನಿರ್ಧರಿಸು—ನನಗೆ ಮೊದಲು ಹೋಗುವುದು ಇವ್ವವೋ ಅಥವಾ ನನ್ನ ನಂತರ ಬರುತ್ತಿಯಾ?”

ಸೇವಣಾಗೆ ತುಂಬಿ ಮಿಂಚಿರೊಯಿತು—ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅಂದುಕೊಂಡೆ: “ನಾನೇ ಮೊದಲು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ರಸ್ತೆ ಮಟ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಎತ್ತಗಳಿಗೆ ಹಸನಾದ ಮಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಆಳಂಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಾತ್ಮಮ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಅತಿಥಿ ಸತ್ಯಾರ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ತಲುಪಿದಾಗ ನಾನೇ ಮೊದಲಿನವನಾದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಸರಹಗಳನ್ನು ವಾರುವುದು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ.”

ಮೋಹನನಿಗೂ ಹೀಗೆಯೇ ಅನ್ನಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ವಿಷಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಿರುವಿಹಾಕಿ.



ಬೇರೆ ತೀವ್ರಾನಕ್ಕೆ ಬಂದ. ಅದ್ದರಿಂದ ತಾನು ಮೊದಲು ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಸೋಹನ್ ಆನೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಾಗ. ಮೋಹನ್ ಅನುಮಾನಿಸದೆ ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟು.

ಬಂಡುಸೂರು ಬಂಡಿಗಳ ಸೋಹನ್‌ನಿನ್ ವ್ಯಾಪಾರಯಾತ್ರೆ ಮೊದಲು ಹೊರಟಿತು. ಸೋಹನ್ ಶಿಂಷಿಯಿಂದ ಹಾಡಿದ; ತಾನು ಸಂಪಾದಿಸಲಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಗಲುಗನಸುಗಳನ್ನು ಕಂಡ. ಆದರೆ ಅವನ ಕನಸು ಬಹುಬೇಗನೆ ಭಂಗವಾಯಿತು. ರಸ್ತೆ ಕಲ್ಲು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಬಂಡಿಗಳು ಹೋಗುವಂತಿರಲ್ಲ. ರಸ್ತೆಯನ್ನು ರಿಪೇರಿಮಾಡಲು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನ ಸಹಾಯ



ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಖಾಟ, ಹೊ ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಏಪರೀತ ಖಚಾರ್ಗಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಕಾಲಹರಣವೂ ಆಯಿತು.

ಸೋಹನನ ಬಂಡಿಗಳು ಹೀಗೆ ರಿಪೇರಿಯಾದ ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಜೆಲೆಸಿದುವು. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ದಟ್ಟವಾದ ಕಾಡೊಂದನ್ನು ಹೊಕ್ಕರು. ಸೋಹನ್ ಕಡೆ ಜನರು ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಮು ಬಂಡಿಗಳಿಗೆ ದಾರಿಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಕಾಡಿನ ತುಂಬ ದುಷ್ಪ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ್ದುಷ್ಪ-ಹುಲಿ, ಸಿಂಹ, ಚಿರತೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ದಿನದ ದುಡಿಮೆಯಿಂದ ಬಳಲಿ ಕತ್ತಲಾದ ಮೇಲೆ ಉಲ್ಲರೂ ನಿಧೆಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ, ದುಷ್ಪ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಬಂದು ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ತಿಂಡಬಿಡು ಶ್ರೀದ್ದುವು.

ಸೋಹನ್ ವಂತ್ತು ಅವನ ಕಡೆ ಜನರು ಬಳಲಿ ನಿಸ್ತೇಜಿತರಾದರು. ಮುಂದೆ ಹೋಗೋಣವೆ, ಅಥವಾ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಮನೆಗಳಿಗೆ ತೆರಳುವುದೇ ಎಂದು ಅವರು ಚಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ತಮ್ಮ ಎದಿರು ರಸ್ತೆಯಿಂದ ಒಂದು ಗಾಡಿ ಬರುವುದನ್ನು ಸೋಹನ್ ಕಂಡ, ಬಿಳಿಯ ಎತ್ತುಗಳು ಎಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಗಾಡಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿತ್ತು; ಸುಮಾರು ಆರು ಜನ ಅದರಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅವರ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಒದ್ದೆಯಾಗಿ ನೀರು ತೊಟ್ಟಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ಕತ್ತಿನ ಸುತ್ತ ಅವರು ಕಮಲದ ಹೂಗಳ ಹಾರಣಣ್ಣ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಸೋಹನ್ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ವಿನಯದಿಂದ ಕೇಳಿದ: “ನೀವು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದ ದಾರಿ ಹೇಗಿದೆ? ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಖಾಟ ಸಿಗುವುದೆ?”

“ಓಹೋ, ಇದೆ”, ಒಕ್ಕೇರಲಿನಿಂದ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು, “ನಮ್ಮ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಒದ್ದೆಯಾಗಿವೆ ನೋಡಿ. ಗಾಡಿಯ ಚಕ್ರಗಳು ಎಷ್ಟು ಕೆಸರಾಗಿವೆ ನೋಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ಚೈನ್ನಾಗಿ ಮಳೆಯಾಗಿದೆ. ಹೊಲಗಳ್ಳಿಗಳು ಪೈರಿನಿಂದ ತುಂಬ ನಿಂತು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಬ್ಬದಂತಿವೆ”.

ಸೋಹನ್ ತನ್ನ ಬಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ನೀರಿನ ಮಡಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರು ಗಹಗಹಿಸಿ ನಕ್ಕರು: “ಇಷ್ಟ್ವಾಂದು ನೀರನ್ನು ಯಾಕೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಿರಿ? ಎತ್ತುಗಳಿಗೆ ಸುಮ್ಮನೇ ಭಾರ—ಅಷ್ಟೇ. ಇವೆಲ್ಲ ಅನಾವಶ್ಯಕ. ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಮೇವು ಆಹಾರ, ನೀರನ್ನು ಬೆಲ್ಲಿಬಿಟ್ಟು ಹಗುರವಾಗಿ ಹೋಗಿ” ಎಂದರು.

ಅವರ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಿ ಆಹಾರ ಮೇವು ನೀರನ್ನು ಬೆಲ್ಲಿದ್ದಾಯಿತು. ಹಗುರವಾದರಿಂದ ಎತ್ತುಗಳು ಖುಶಿಯಾಗಿ ಬಂಡಿಗಳನ್ನು ಎಳೆದವು. ಸೋಹನ್ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಹಸಿರಾಗಿ

ಫಲವತ್ತುದ ಭೂಮಿಯನ್ನ ಕಾಣುವ ಆತುರದಿಂದ ಕಾದು ಕುಳಿತನು ಆದರೆ ಮುಂದೆ ಹೋದಂತೆಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬರಡು ಬಂಜರು ಭೂಮಿಗಳೇ ಕಂಡವು. ಕೊನೆಗೆ ಅವರು ಒಂದು ಮರುಭೂಮಿಯನ್ನ ಹೊಕ್ಕರು.

ಹಸಿವು ಮತ್ತು ಬಾಯಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಜನರೂ, ಎತ್ತುಗಳೂ ಸತ್ತವು. ಉಳಿದವರು ನಿಶ್ಚಯಾಗಿ ಕಾಲೆಳಿಯುತ್ತಾ ನಡೆದರು. ಆಗ ಅವರು ಹಿಂದೆ ಸಂದಿಸಿದ್ದ ಆಪರಿಚಿತರು (ಅವರು ದರೋಡೆಕೋರರು !) ಇವರನ್ನ ಮುತ್ತಿದರು. ಉಳಿದಿದ್ದ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೃಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಜನರನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಂದರು. ಸೋಹನ್ ಮತ್ತು ಅವನ ಕೆಲವು ಗೆಳೆಯರು ಹೇಗೋ ತಮ್ಮ ಜೀವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಓಡಿಬಿಟ್ಟಿರು.

ಒಳಿಲಿ ಬೆಂಡಾಗಿದ್ದ ಸೋಹನ್ ಮತ್ತು ಅವನ ಗೆಳೆಯರು ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಕೊನೆಗೆ ತಲುಪಿ ತಾವು ಹೇಗೋ ಉಳಿಸಿತೆಂದಿದ್ದ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಮಾರಿದರು. ಆ ಉಂಟಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಧಾರಣೆ ಏನೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲ್ಲ—ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡ ವರ್ತಕರು ಅವರಿಂದ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡರು.

ಹೀಗೆ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾದ ಸೋಹನ್ ನಿರಾಶೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

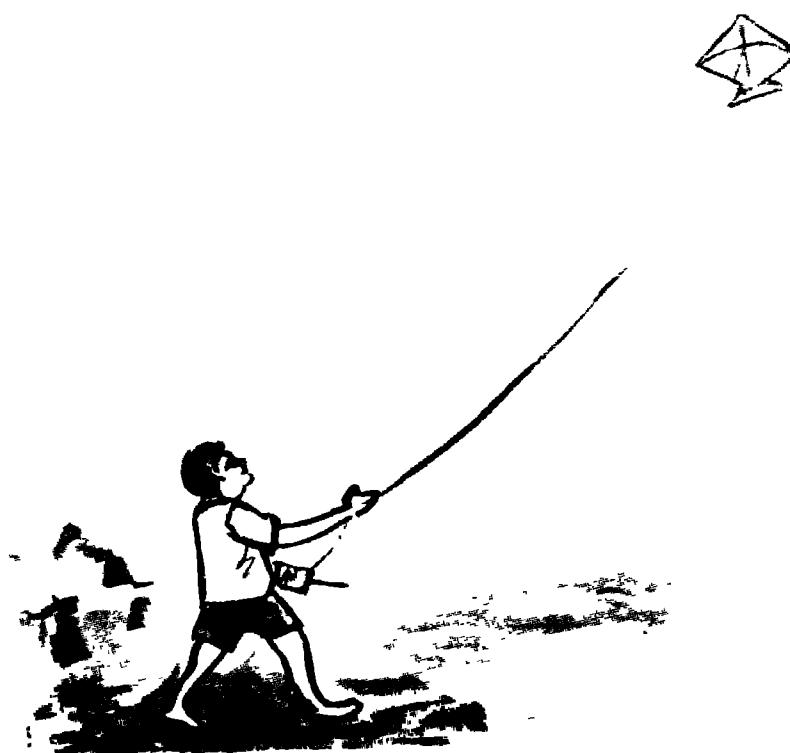
ಅನಂತರ ಮೋಹನ್ ತನ್ನ ಸರಕುಗಳ ಜೊತೆ ಹೊರಟ್. ಸೋಹನ್ ಮತ್ತು ಅವನ ಕಡೆಯ ಜನರು ಪಟ್ಟ ಶ್ರಮದಿಂದಾಗಿ ದಾರಿ ಅವನಿಗೆ ಸುಗಮವಾಗಿತ್ತು. ಕಾಡಿನ ಮೂಲಕ ಹೋಗಲು ಅವರು ಮಾಡಿದ ರಸ್ತೆಯಿತ್ತು—ಅಲ್ಲದೆ ದುಷ್ಟ ಮೃಗಗಳು ಹೆದರಿ ಓಡಿಹೋಗಿದ್ದವು.

ಅವರು ಕೂಡ ದರೋಡೆಕಾರರನ್ನು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟಿಯಾದರು. ಮುಂದೆ ಸಿಗುವ ಉಂಟು ಸಮೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ, ಆಹಾರ ನೀರುಗಳನ್ನು ಎನ್ನೆಡು ಬಿಡಿ ಎಂದು ಮೋಹನ್‌ನ ಕಡೆಯವ ರಿಗೂ ಅವರು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಮೋಹನ್ ಜಾಣ. ತನ್ನ ಕಡೆಯವರಿಗೆ ಅವನು ಹೇಳಿದ, “ಇವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಲ್ಲ. ಮುಂದಿರುವ ಭೂಮಿ ನನಗೆ ಒಣಿಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಜನರು ಕಮಲದ ಹೂಗಳ ಹಾರವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಒದ್ದೆ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ—ನಿಜ, ಆದರೆ ಆಕಾಶ ಮಾತ್ರ, ಮೋಡಗಳಲ್ಲದೆಯೇ ಶುಭ್ರವಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೋ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಜನ ನಮ್ಮನ್ನ ಮೋಸಗೋಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.”



ಮೋಹನ್ ದರ್ಶಾಡಿಕಾರರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನ ಪರಿವಾರ ಮರಳುಗಾಡನ್ನು ಸೇರಿದಾಗ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಯಥೇಚ್ಯಾವಾಗಿ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ನೀರು ಉಳಿದಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಸುಖಿವಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿದರು.

ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಸೇರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮೋಹನ್ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡನು. ಸಾಕಷ್ಟು ಲಾಭ ಬರುವಂತೆ ತನ್ನ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಮಾರಿ, ತೃಪ್ತನೂ, ಸಂತೋಷಿಯೂ ಆಗಿ ಉಂಟಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದನು.



## ಪ್ರಸಾದ

ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಒಂದಾನೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬಡ ರೈತನು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನಿಗೆ ಉಮು ಎಂಬ ಎಂಟು ವರ್ಷದ ಮಗಳೂ, ಗೋಪಾಲ್ ಎಂಬ ಚಿಕ್ಕ ಮಗುವೂ ಇದ್ದರು. ರೈತನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸತ್ತೆ ಮೇಲೆ, ಉಮು ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕ ತಮ್ಮನ್ನು ಸಾಕುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರ ಚೇಕಾಯಿತು. ಸ್ವಲ್ಪ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ರೈತನೂ ಸತ್ತೆ. ಹೀಗಾಗೆ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳೂ ಪರದೇಶ ಗಳಾದರು.

ಚಿಕ್ಕವಳಿದ್ದರೂ ಉಮು ತುಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿ. ಗೋಪಾಲನಿಗೆ ತಾನೇ ತಂಡ ತಾಯಿ ಎರಡೂ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಅವಳಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಜೀವನ ಬೇರೆ ಸಾಗಬೇಕು. ಅವಳೇ ಹೊಲ ಉಳಬೇಕು, ನೀರು ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಬಿತ್ತಬೇಕು, ಕೊನೆಗೆ ಕೊಯ್ಲನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು, ನೆರೆಹೊರೆಯವರು ಅವಳ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದರು. ಅವಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರು. ಒಳ್ಳೆಯ ಫಸಲು ಅವಳ ಕೃಗೆ ದಕ್ಷಿಣ. ಹೀಗೆ ಆಕ್ಕ ತಮ್ಮಂದಿರು ಬಂದುಕಿದರು.

ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದುವೆ. ಗೋಪಾಲ ತನ್ನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಗಿಸಿದ. ಒಂದುದಿನ ಆವಸ್ಯಕಿಗೆ ಹೇಳಿದ, “ನನ್ನನ್ನು ಬೆಳೆಸಲೆಂದು ನೀನು ನಿನ್ನ ಜೀವನದ ಉತ್ತಮ ಭಾಗವನ್ನೆಲ್ಲ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಯ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಿನಗೆ ಮದುವೆಯಾಗಿ, ನಿನಗೊಂದು ಸಂಸಾರವಿರ ಬೇಕಿತ್ತು. ಹುಡುಗಿಯೊಬ್ಬಳಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಲು ತುಂಬ ಹಣಬೇಕು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಯಶ್ಚಿರ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ. ವರದಕ್ಷಿಣಿ ತೆತ್ತು ನಿನಗೆ ನಾನು ಮದುವೆ ಮಾಡಲಾರೆ.”

ಆದರೆ ಉಮ ಪಂಸುನ್ನ ತಲೆಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ದಿನ ಉಮನನ್ನು ಮೊದಲಿನೀಡಲೂ ಟ್ರೇಟಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹಳ್ಳಿಯ ಬಬ್ಬಿ ಯುವಕ ರೈತ ಗೋಪಾಲನನ್ನು ಮೋಡಲು ಬಂದ. ಉಮಳಸ್ಸು ತಾಗೆ ಕೊಟ್ಟಿ ಮದುವೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಗೋಪಾಲನನ್ನು ಪದ್ಧತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕೇಳಿದ. ತಾಗೆ ವರದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಡವೆಂದೂ, ಉಮಳ ಸ್ವಾಧ್ಯಾತ್ಮಾಗ ಮತ್ತು ಏದೆಗುಂದಂದ ಘೃಯ್ಯಾಗ್ಗಾಗಿ ಅವಕಳನ್ನು ತಾನು ಟ್ರೇಟಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ.

ಮಂದುವೆಯ ದಿನ ಸೆಶ್ವರ್ಯವಾಯಿತು. ಮದುವೆಯೂ ಆಯಿತು. ಗಂಡಣ ಮನೆಗೆ ಹೊರಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂಚೆ ಉಮ ತನ್ನ ತಮ್ಮಾನಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು: “ಇನ್ನೇನು ನಿನಗೂ ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಶಾರವಣಮಾಸದ ಮೊದಲನೆಯ ಶುಕ್ರವಾರ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಡೆಯುತ್ತ ಬಂದಿರುವ ಲಕ್ಷ್ಮಿಪೂಜೆಯನ್ನು ನೀನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು. ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಪಂಸುನ್ನು ನೀನೂ, ನಿಸ್ಸು ಹೆಂಡತಿಯೂ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೀರೊದು ವಚನ ಕೊಡು” ಅಕ್ಕನ ಈ ಸಣ್ಣ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಖಂಡಿತ ನಡೆಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಗೋಪಾಲ ಆನುಮಾನಿಸದೆ ವಚನಕೊಟ್ಟಿ.

ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದವು. ಗೋಪಾಲ ಕವ್ಯಪಟ್ಟಿ ದುಡಿದ. ಅವನಿಗೆ ಒಳ್ಳಿಯ ಫಸಲು ದಕ್ಕಿತು. ಅವನು ಕಮಲೆ ಏನ್ನುವ ಶ್ರೀಮಂತ ರೈತನೊಬ್ಬನ ಮಗಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾದಾನು. ಕಮಲೆ ಸುಂದರಿ—ಆದರೆ ಅತಿ ಮುದ್ರಿಸಿದಾಗಿ ಕೆಟ್ಟಿಹೋಗಿದ್ದಳು.

ಕೆಲವು ವಾರಗಳೊಳಗೆ ಶಾರವಣಮಾಸ ಬಂದಿತು. ಇಡೀ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಯೇ ಲಕ್ಷ್ಮಿಪೂಜೆಯು ಸಿದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿತ್ತು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಮದುವೆಯಾದ ಹೆಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಮನೆಗಳಲ್ಲಂತೂ ಭಾರಿ ಸಂಭರಮಂ. ಮದುವೆಯಾದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ತಂಗಿಯರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಮಯಾದಿ ಸಿಗುವ ಹಬ್ಬವಿದು. ಈ ಸುಮಂಗಲೆಯರು ಪ್ರತಿಮನೆಯಲ್ಲಾ ಅತಿಥಿಗಳಂತೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾರ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹುಡುಗಿ ಹರಸಿದ ಮನೆ ಸಮೃದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆಯೂ, ಶಪಿಸಿದರೆ ಕೇಡಿಗೊಳಗಾಗುತ್ತದೆಯೂ ಜನರ ನಂಬಿಕೆ. ಗೋಪಾಲನು ತಾನು ಕೊಟ್ಟಿ ವಚನ ಪಂಸು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹೇಳಿದ. ಕಮಲೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಪೂಜೆಯನ್ನು ಸಡಗರದಿಂದ ಸಡೆಸಲು ಮುಂದಾದಳು. ಆದರೆ ಒಂದು ಶರತ್ತನ್ನು ಘಾಕೆ. ಗಂಡನ ಹತ್ತಿರ ಚೀಗೆ ಬೇಡಿ ಕೊಂಡಳು. “ಈ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ಅಕ್ಕನನ್ನು ನೀನು ಕರೆಯಕೂಡದು. ಅವಳು ಬಡವಿ. ಬೆಂದಿ ಬಟ್ಟೆಯಾಟ್ಟಿ ಬರುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳು ಕೊಳಕಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಬತವಾದ ಸಂಬಂಧಿಗಳು ನಮಗಿದ್ದಾರೆಯು ತಿಳಿದರೆ ನನ್ನ ಕಡೆಯವರು ಹಾಸ್ಯಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೆ ಅದರಿಂದ ಅವಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ.”

ಗೋಪಾಲ ಒಟ್ಟಿದೆ. ಉಮಕನ್ನು ಅವನು ಕರೆಯಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಶ್ರೀಮಂತಳೂ, ಸುಂದರಿಯೂ ಅದ ಹೆಂಡತಿಗೆ ನೋವುಂಟುಮಾಡಲು ಅವನಿಗೆ ಇವ್ವೆವಿರಲಿಲ್ಲ.

ಅವತ್ಯಾ ಶಾರವಣಾದ ಮೊದಲನೇಯ ಶುಕ್ರವಾರ. ಗೋಪಾಲನ ಮನೆಯ ತುಂಬ ಜನರು ಸೇರಿದ್ದರು. ಹೂಪು, ದೂಪ, ಧೂಮ, ಬೆರೆತ ಸುವಾಸನೆ ಮನೆಯನ್ನು ಅವರಿಸಿತ್ತು. ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯಿಂದ ಭಕ್ತಭೋಜ್ಯಗಳ ಘರುಫರು ವಾಸನೆ. ವಿಧವಿಧವಾದ ಭಕ್ತಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲೊದು ಅಡಿಗೆಯವರನ್ನು ಕರೆಸಲಾಗಿತ್ತು. ಬಂದ ಅತಿಧಿಗಳಿಗಲ್ಲ ಹೂವಿನ ಹಾರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಪನ್ನೀರು ಬಿಂಬಿಸಿ ಘಲತಾಂಬೂಲಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸತ್ಯಾರ್ಥ ನಡೆಯಿತು.

ಹಬ್ಬಿದ ಈ ಸಂಭ್ರಮ, ಸಡಗರಗಳ ನಡುವೆ ಉಮೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಬಂದಳು. ಕಮಲೆಯ ಸುಂದರವಾದ ಮುಖ ಬಾಡಿ ಬಿಳಿಚಿಕೊಂಡಿತು. ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಬೆಳ್ಳಿಯ ಬಟ್ಟಲಿನಲ್ಲಿ ಕಮಲೆ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅತಿಧಿಗಳಿಗೆ ಹೀಗೆ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದ ಕಮಲೆಯನ್ನು ಉಮೆ ಅಟ್ಟಿಕೊಂಡಳು. ತಾನೇ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಮಲೆಗೆ ಹೇಳಿದಳು. “ನೋಡಲು ಎಷ್ಟು ಡೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಿ, ಕಮಲ ನನ್ನ ತಮ್ಮನೆಲ್ಲಿ? ನನ್ನ ಕೊಟ್ಟ ವಚನವನ್ನು ಅವನು ಮುರಿದಿಲ್ಲವಲ್ಲ—ಆದ್ದರಿಂದ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷ. ನಿಮಗೆ ತುಂಬಾ ಕೆಲಸವಿದ್ದುದರಿಂದ ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಕರೆಯಲು ಮರೆತಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ತಮ್ಮನ ಮನೆಗೆ ಬರಲು ನನಗೇನೂ ಆಮಂತ್ರಣ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಮನೆಗೆ ನಾನೇನು ಅತಿಧಿಯಲ್ಲ?”

ರೂಪಿಸಲ್ಲಿ ಸೇರಿದವರ ವರ್ಣನವನ್ನು ಲೇಕ್ಕಿಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಉಮೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮಾತಾಡಿದಳು. ಕಮಲೆಯ ಶ್ರೀಮಂತ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮೂಗು ಮುರಿದರು. ಕಮಲೆ ಅವ ಮಾನಿತಳಾದಳು. ಗೋಪಾಲ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿದ.

ಪಳು ವರ್ಷಗಳು ಹೀಗೆಯೇ ಕಳೆದವು. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಕಮಲೆ ಪೈಫರದಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಅಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ನೂರಾರು ಅತಿಧಿಗಳು ಬಂದು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಉಂಟಮಾಡಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಉಮೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಕರೆಯದಿದ್ದರೂ. ಬಂದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ತನ್ನ ತೇವೆಹಾಕಿದ ಸೀರೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದು ಬಾಳಿಯೆಲೆಯ ಮೇಲೆ ಬಂದಿಷ್ಟು ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಪಡೆದು ಖುಷಿಯಿಂದ ಗೋಪಾಲ ಮತ್ತು ಕಮಲೆಯನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಗೋಪಾಲ ಮತ್ತು ಕಮಲೆಯರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಮುಜುಗರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಈ ಏಲ್ಲ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಾ ಉಮೆಯ ಗಂಡ ಸಂಸಾರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ತುಂಬ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು



ಎಂದಿದೆ. ಉಮೆಗೆ ವಾತ್ರ, ಇದ್ದಷ್ಟು ರಲ್ಲೇ ತೃಪ್ತಿ. ಕ್ರಮೇಣ ಅವಳಿ ಗಂಡನ ವಾಪಾರ ಕುದುರಿತು. ಸಧಾನವಾಗಿ ಹಣ ಶೇಖರಣೆಯಾಗಿ ಅವರು ತುಂಬಿ ಶ್ರೀಮಂತಾದರು. ಈಗ ಉಮೆದೊಡ್ಡು ಮನೆಯಂಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ರೇಷ್ಮೆಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಉಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇವಕರನ್ನು ಉಟ್ಟಿಕೊಂಡು. ಬಿಳಿ ಕುದುರೆಗಳ ಸಾರೋಟಿನಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತ ಅತ್ಯಂತ ಸುವಿದಲ್ಲಿ ಒದುರಿದಳು.

ಉಮೆ ಶ್ರೀಮಂತಳಾದುದು ಗೋಪಾಲ ಮತ್ತು ಕಮಲೆಯರಿಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಶಾರಣ ಮಾನ ಪತ್ತಿರವಾದಂತೆ ಕಮಲೆ ತನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು. “ಉಮೆಯ ಮನಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವಳನ್ನೂ ಅವಳ ಮನೆಯವರನ್ನೂ ಕರೆದು ಬಸ್ತಿ. ಬರಿಗೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಸಿಹಿತಿಂಡಿ ಗಳನ್ನೂ ತೆಂಗಿನಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ. ಎಪ್ಪೀಂದರೂ ಅವಳು ನಿಮ್ಮ ಅಕ್ಕ ಅಲ್ಲವೇ?”

ಹಬ್ಬಿಕ್ಕೆ ಕರೆಯಲು ಗೋಪಾಲ ಉಮೆಯ ಮನಿಗೆ ಹೋದ. ಉಮೆ ತನ್ನ ತಮ್ಮಪಾಪನ್ನು ತೀರ್ತಿಯಿಂದ ಸತ್ಯರಿಸಿ ಹಬ್ಬಿಕ್ಕೆ ಬರಲು ಒಟ್ಟಿದಳು.

ಅವಶ್ರು ದಬ್ಬಿದ ಸಂಭ್ರಮದ ದಿನ. ಅತಿಥಿಗಳು ಬರಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಮಂತ್ರ. ಯಾಡು, ಯಾವು ಕಪ್ಪೋರಗಳ ವಾಸನೆಯಿಂದ ಮನೆತುಂಬಿತ್ತು. ಇದ್ದರ್ಶಿದ್ದಂತೆ ಕುದುರೆಗಳು ಚೆಚ್ಚಿ ಸಪ್ಪಳ ಕೇಳಿಸಿತು. ಬಾಗಿಲೆನ ಎದುರು ಸುಂದರವಾದ ಸಾರೋಚ್ಚೊಂದು ಬಂಧು ಸಂತಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ನೋಡಿದರು. ಒಬ್ಬ ಸೇವಕ ಇಳಿದು ಸಾರೋಟಿನ ಛಾಗಿಲು ತೆರೆದನು. ಬಂಗಾರದ ಬಣ್ಣದ ಕಾಲಿ ಪಿತಾಂಬರವ್ಯಾಪ್ತಿ ಬಿಟ್ಟ ಪಂಚೀ ಪಾಪದ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಸಡೆದು ಬಂದಳು.

ಕಮಲಿಗೆ ಅತ್ಯಿಗೆಯ ಗುರುತೇ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಅವಳು ನೋಡಲು ಏಮ್ಮೆ ಸುಂದರವಾಗಿದ್ದಳು! ಉಮೆಯನ್ನು ಕಮಲೆ ತೀರ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಗೌರವದಿಂದ ಒಳಗೆ ಕರೆದೂರುಜ್ಜುಳಿ. ಗೋಪಾಲ ಮೃದುವಾದ ಮೆತ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಅಕ್ಕನನ್ನು ಕರೆದೂರುಜ್ಜುಳಿ. ಕೂರಿಸಿದ.

ಕಮಲೆ ಸಡಗರದಿಂದ ಒಗೆ ಬಗೆಯ ಸಿಹಿತಿಂಡಿಗಳನ್ನು ಬೆಳ್ಳಿಯ ತಟ್ಟಿಯ ಮುಕ್ಕಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿಳು. ಉಮೆ ಮೃದುವಾಗಿ ನಕ್ಕಿಳು. ತಮ್ಮ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮೆತ್ತೆಯನ್ನು ತಂದು ತನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಡುವಂತೆ ಹೇಳಿದಳು.

ಗೋಪಾಲ ಓಡಿ ಮೆತ್ತೆ ಡಾಕೆದ ಕುಚ್ಚೆಯೊಂದನ್ನು ತಂದು ಅವಳ ಬಳ್ಳಿ ಇಟ್ಟಿ. ಬಂಗಾರದ ಚಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಕಸೂತಿ ಡಾಕೆದ ತನ್ನ ಕಾಲನ್ನು ಉಮೆ ತೆಗೆದು ಅದರ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಿಳು. ಉಮೆಗೆ ಸೆಪೆಯಾಗುತ್ತಿರಬಹುದೆಂದು ಗೋಪಾಲ ಚಿಂತಿಸಿದ. ಕಮಲೆಯನ್ನು ಕರೆದು ಕಿಷಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ. “ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಬೀಸಣಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ.”

ಕಮಲೆ ಓಡಿ ಒಂದು ಬೀಸಣಿಗೆ ತಂದಳು. ಉಮೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸಿಂತು ಪ್ರಾದುವಾಗಿ ಬೇಸಿದಳು.

ಆಮೇಲೆ ಉಮೆ ತನ್ನ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ತೆಗೆದು ಪಕ್ಕದ ಕುಚೀಯ ಮೇಲೆ ಟ್ಟಿಣ್ಣು. ಗೋಪಾಲ ಹೇಳಿದ. “ಅಕ್ಕ ಈ ಆಭರಣಗಳು ನಿನಗೆ ತುಂಬ ಭಾರವೇ?”

ಉಮೆ ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಸಿಹಿತಿಂಡಿ ಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ಒಂದೊಂದು ಆಭರಣದ ಮೇಲೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಟ್ಟಿಣ್ಣು. ನೆರೆದಿದ್ದವರೆಲ್ಲರೂ ಬೆರಗಿಸಿಂದ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಗೋಪಾಲ ದಿಗ್ಘಿರ್ಮೆಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ. “ಅಕ್ಕಾ ಇದೇನು ನೀನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು?”

ಉಮೆ ನಕ್ಕಿಣ್ಣು. “ಈ ಸಿಹಿತಿಂಡಿಗಳು ನಿಜವಾಗಿ ಯಾವ ಅತಿಧಿಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕೋ ಅವರಿಗಿದನ್ನು ನಾನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವು ನನಗೆಂದು ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲ. ನನ್ನ ಒಟ್ಟೆ ಮತ್ತು



ಆಫರಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನೀವು ಹೊಟ್ಟಿದ್ದು. ನನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಾಳಿ ಎಲೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಪ್ರಸಾದವಿಟ್ಟರೆ ಸಾಕು. ಈ ಎಲ್ಲ ವರ್ಷಗಳೂ, ನನಗೂ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದುದು ಅಷ್ಟೇ ತಾನೇ?"

ಎಲ್ಲರೂ ನಿಶ್ಚಯದಾಗಿ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡರು, ಅತಿಥಿಗಳಿಲ್ಲ ಕವಲೆ ಮತ್ತು ಗೋಪಾಲರ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಗುಸು ಗುಸು ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡರು. ಗೋಪಾಲ ಮತ್ತು ಕವಲೆಯರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟು ತಮ್ಮನ್ನು ನುಂಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ವಾಸಿಯನಿಸಿತು.

ಅನಂತರ ಉಮೆ ಕನಿಕರದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಹೇಳಿದಳು. ಶ್ರೀಮಂತಿ ಕೆಗೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ನಾನು ರೇಷ್ಮೆಯುಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸರಿಯೇ, ಚೆಂದಿಯುಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸರಿಯೇ, ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಂಡು ಆಶೀರ್ವದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಮನೆ ಸದಾ ಸಮೃದ್ಧ ವಾಗಿರಲಿ. ನೀವು ಸುಖದಿಂದ ಬಾಳಿ."

## ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮೃದುವಾದ ಹಾಸಿಗೆ

ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರಾಣಿಯಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಹೆಸರು ಏಣಾಕ್ಕಿ. ತನಗೆ ರಾತ್ರಿ ನಿದ್ರೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವಳು ಸದಾ ದೂರುತ್ತಿದ್ದಳು. ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲ ನಿದ್ರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅವಳು ಹೊರಳಾಡುತ್ತಿದ್ದು ದರಿಂದ ದಿನವಿಡಿ ಅವಳು ಸಿಹುಕೆನಿಂದ ಇರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಸುಂದರ ವಾದ ಮುಖ ಅತ್ಯಷ್ಟುಯಿಂದ ಅಂದಗೆಟ್ಟಿತ್ತು. ಅವಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಗೊಣಸುತ್ತಿದ್ದಳು. “ನನ್ನ ಹಾಸಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮೃದುವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ನಿದ್ರೆಮಾಡಲಾರೆ.”

ದೂರದೂರದ ದೇಶಗಳಿಗೆ ರಾಜ ತನ್ನ ಸೇವಕರನ್ನು ಕಳಿಸಿದ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಅವರು ಅತ್ಯಂತ ಮೃದುವಾದ ಬಾರುಗದ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ತಂದರು. ರಾಜನ ಮುಖ್ಯ ದಚ್ಚೆ ಅತ್ಯಂತ ಮೃದು ವಾದ ರೇಷ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಹತ್ತಿಯಿಂದ ಹಾಸಿಗೆ ಮಾಡಿ ರಾಣಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿ. ಆದರೆ ಏಣಾಕ್ಕಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. “ಇದು ತುಂಬ ಒರಟು” ಎಂದು ಅವಳು ಗೊಣಗಿದ್ದಳು. “ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮೃದುವಾದ ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನು ನೀವು ನನಗೆ ಹೊಲಿದು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ನಾನು ಖಾಯಿಲೆಯಾಗಿ ಸಾಯುತ್ತೇನೆ, ಅಷ್ಟೇ. ನಿದ್ರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಯಾರೂ ಬದುಕಲಾರರು”.

ರಾಜನಿಗೆ ಯೋಚನೆಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿತು. ತನ್ನ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ದುಃಖಿತನಾಗಿ ಅವನು ತಿರುಗಿದ. ಏನು ಮಾಡುವುದೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಹೊಳೆಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆಗ ಅವನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಗೌರವದಿಂದ ತಲೆಬಾಗಿ ಹೇಳಿದ. “ಪುಹಾಪ್ರಭು, ನನಗೊಂದು ವಿಚಾರ ಈಗ ತಾನೇ ಹೊಳೆದಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಟ್ರೇಟಿಯ ರಾಣಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಮೃದುವಾದ ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.”



ರಾಜ್ಞಿಗೆ ತುಂಬಿ ಯಾರ್ಥವಾಯಿತು. ಅವನಿಗೆ ಹೊಳೀದ ಉಪಾಯವನ್ನು ವಿವರಿಸುವಂತೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದನು.

ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯು ವಿವರಿಸಿದೆ. “ಮಾರ್ಚಾಪ್ರಭು, ಅರಮನೆಯ ತೋಟದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಬಗೆಯ ಚೂಗಳಿವೆ. ಹಾಲ್ಕಿಂತ ಬಿಳಿಯದಾದ ಮಂಜಿಗಿಂತ ಮೃದುವಾದ ಜಾಡಿ. ಮಲ್ಲಿಗೆ ಸೇವಂತಿಗೆ ಇತ್ತಾದಿ ಪ್ರಷ್ಟುಗಳು ಇವೆ.

ಪ್ರತಿ ಸಂಜೀವು ಅರಕುವ ಮುಂಬಿ ಅಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ದುವಂತೆ ನಾವು ತೋಟಗಾರಿಗೆ ಚೇಳಬಹುದು. ಅಮೇಲೆ ಅಪ್ಪುಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮೃದುವಾದುಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ರಾಣಿಯ ಶಯ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಉರಿಯಾಡಿದ್ದು. ಆಗ ಅವಳ ಹಾಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಮೃದುವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿದೆ ಸೂರ್ಯ ದುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಹೊಗ್ಗುಗಳು ಅರಳ ಇಡೀ ಕೊತಡಿಯನ್ನೇ ಸುವಾಸನೆಯಿಂದ ತುಂಬಿತ್ತು. ಏಂದಿತ ಇದರಿಂದ ರಾಣಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಿಬಂದು.”

ರಾಜು ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದೆ. ಮುನಿರನೆಯು ಟಿಂಗ ಮುಖ್ಯ ಮಾಲಿಗೆ ರಾಜಾಚ್ಛೇದ ತಲ್ಲಿತು. ಸಾಮಂ ಕಾಲ ಸೂರ್ಯ ಮುಖುಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಅವನು ಅತ್ಯಂತ ಮೃದುವಾದುಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿದೆ. ರಾಣಿಯ ಸೇವಕರು ಇಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಅವಳ ಯಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಯಧೇಣ್ಣೆವಾಗಿ ಉರಿದರು. ಆ ಟಿಂಗ ರಾಣಿಗೆ ಗಾಢವಾದ ಸ್ವರ್ಪ ಬಂತು. ರಾಜ್ಞಿಗೆ ಇದರಿಂದ ತುಂಬಿ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಈ ಉಪಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಬಹುಮಾನಿಸಿದೆ.

ಅಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಬಂಧು ಸೂರ್ಯ ಮುಖುಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾದ ಹೊಗ್ಗುಗ್ಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ರಾಣಿಯ ಯಾಸಿಗೆಯನ್ನು ಸೀದ್ದ ಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸದಾ ಸೀದುಕೆಂದಿರುತ್ತಿದ್ದ ರಾಣಿಯ ಮುಖ ಅರಳ ಪ್ರಸನ್ನವಾಯಿತು. ತನ್ನ ನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಮಸ್ಯೆ ಕೊಳ್ಳಬು ಬಗೆ ಉರಿಯಾಡಿದ್ದೂ ರಾಜಾನೂ ಬಿಂಬಿ ಸಂತೋಷಪಡ್ಟಿನು.

ಅದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳಾದ ಮೇಲೆ. ಒಂದು ಟಿಂಗ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ರಾಣಿಯ ಕೋಣೆಯಿಂದ ತೆರ್ಪಂಡನೆ ಕೇಳಿಸಿತು. ರಾಣಿಯ ಸೇವಕರು ಓಡಿಬಂದು ನೋಡಿದರು. ಮಾರ್ಪಾರಾಣಿ ಮಿನಾಕ್ಷಿ ಯಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕೂತು ತನ್ನ ಬೆನ್ನನ್ನು ಉಜ್ಜ್ವಲ್ಯಾಳ್ಜುತ್ತಾ ಕೋಪದಿಂದ ಕುದಿಯುತ್ತಿದ್ದಳು.

ರಾಜಾನು ತಪಕಂಬಿ ಓಡಿಬಂದು ಏನು ತಪ್ಪಾಯಿತೆಂದು ಕೇಳಿದನು. ರಾಣಿಯ ಸೇವಕೆ ಯರು ಉದರಿಕೆಯಿಂದ ನಡುಗುತ್ತಾ ಸಿಂತರು.



ಮೊನಾಕ್ಕಿ ಕೋಪದಿಂದ ಕೇಳಿದಳು. “ನನ್ನ ರಾತ್ರಿ ನನ್ನ ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದವರು ಯಾರು?”

ಸೇವಿಕೆಯರು ಒಟ್ಟಿರ ಮುಖಮೈಬ್ಬರು ಸೇಡಿಕೊಂಡರು. ಶರೀರಿಲ್ಲಿಬ್ಬಳು ಶಂಜು ತ್ರಂಜುತ್ತ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಳು. “ಮಹಾರಾಜೆ, ನಾವೆಲ್ಲರು ಕೂಡಿಯೇ ಹಾಸಿಗೆ ಮಾಡಿದವು.”

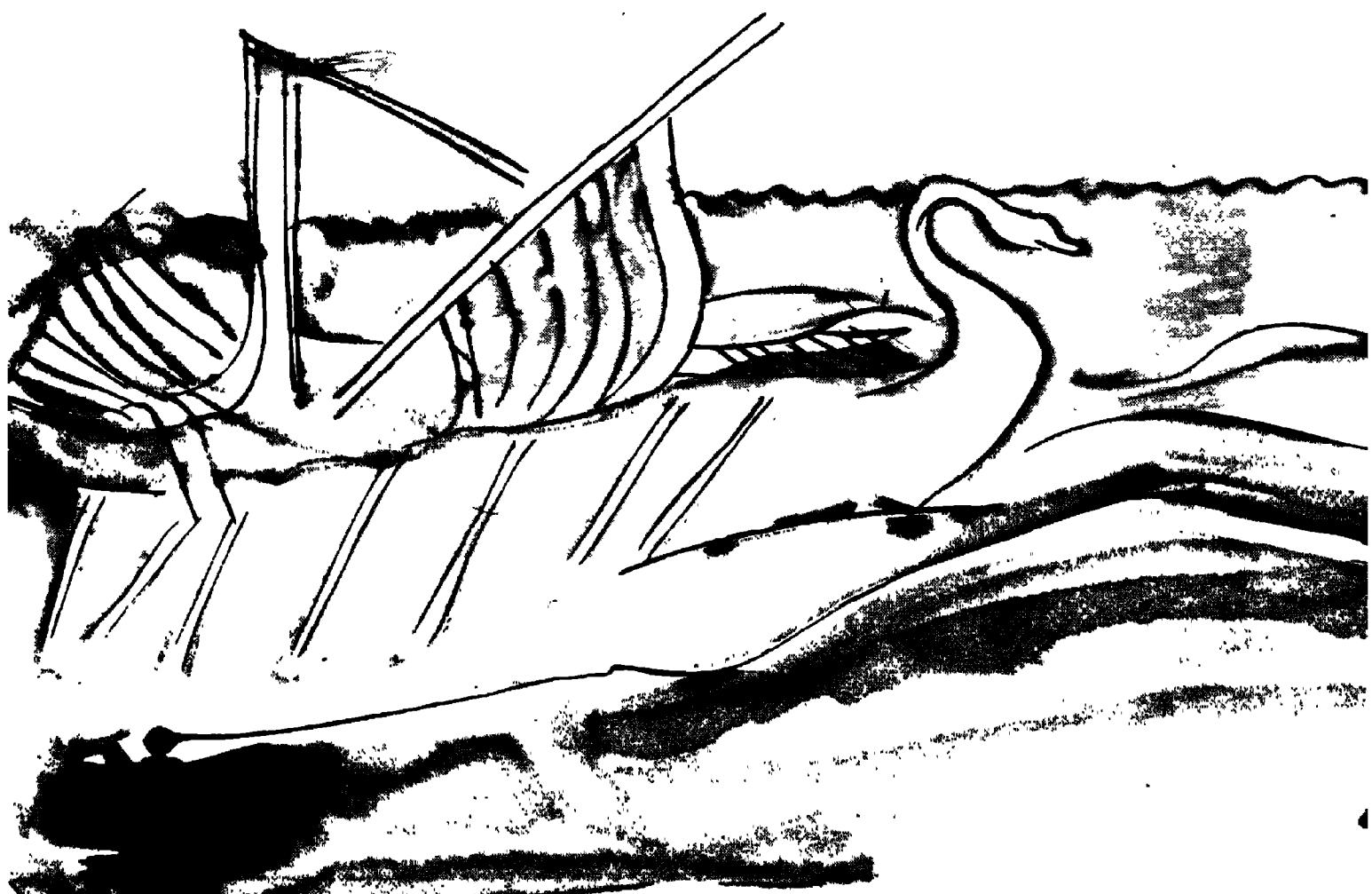
“ಹಾಗೋ, ನಿಮ್ಮ ತಪ್ಪನ್ನು ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರಲ್ಲ—ಸಂತೋಷ ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನೀವು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿನೋ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದಿತು. ನನ್ನ ಬೆಣ್ಣು ಗಾಯವಾಗಿ ಕೆಂಪಾಗಿದೆ. ನಾನು ರಾತ್ರಿ ಇಡೀ ರೆಪ್ಪೆ ಮುಚ್ಚುಲಿಲ್ಲ” ಮೊನಾಕ್ಕಿ ಮುಸಿಸಿಸಿಂದ ವಾತಾಡಿದಳು.

ತಾವು ತುಂಬ ನಿಗ ಪಹಿಸಿ ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದುದಾಗಿ ಸೇವಿಕೆಯೆರು ಅರಿಕೆಮಾಡಿ ಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ರಾಣಿ ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪಲ್ಲ. ಆಗ ರಾಜ ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತೋಧಿಸಿ ಹತ್ತೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಬ್ಧವಿಸಿದನು.

ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ತೋಧಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಪ್ರತಿ ಹೂವನ್ನೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಸುಧಾಸನಾಭರಿತವಾದ ಈ ಹೂವುಗಳ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಅರಳದೇ ಉಳಿದಿದ್ದ ಒಂದು ಮೊನ್ಗು ಕಾಣಿಸಿತು. ಅದು ಇನ್ನೂ ದಳಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಉಳಿದಿತ್ತು.

ರಾಜ ಕೋಪದಿಂದ ಕುದಿದ. ಎಟ್ಟುರಿಕೆಯಿಂದ ಯಾಕೆ ಮೊನ್ಗುಗಳನ್ನು ಅರಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಸೇವಕಿಯರ ಮೇಲೆ ರೇಗಾಡಿದ. ಕೋಪದಲ್ಲಿ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಮತ್ತು ತೋಟದ ಮಾಲಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಕೆಲಸದಿಂದ ಪಜಮಾಡಿದ.

ರಾಣಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಶೃಂಖಿಯಾಗಲ್ಲ. ಅವಳು ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳುತ್ತಿದ್ದಳು. “ಈ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರಲಾರೆ. ನನ್ನ ಸೇರಿದರನ ಮನೆಗೆ ನಾನು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.





ರಾಜ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ. ಸಫಿಕರು ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ರಾಜೀಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿರು. ಆದರೆ ಅವಳು ಯಾರ ಮಾತನ್ನೂ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವಳ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ರಾಜ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಯಿತು. ಮೊನಾಕ್ಷಿಯ ಸೋದರ ಸಮುದ್ರದಾಡಿ ದೂರದ ಉರಿನಲ್ಲಿ ರಾಜನಾಗಿದ್ದ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಯಾಣ ತತ್ವಂತ ಆವಾಯ ಕಾರ್ಯಾದುದಾಗಿತ್ತು.

ರಾಜ ತನ್ನ ರಾಣಿಗೆಂದು ಒಂದು ಸುಖಿಕರವಾದ ದಡಗನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸ್ತ ಅನೇಕ ಸೇವಕರುಗಳು ಜೂತೆ ಅವಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿನು. ಅವಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಕರೆದುಕೊಡು ಮೊದರೆ ಜೀಲಗಟ್ಟಲೆ ಬಾಗಾರವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಬಿಡುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಡುಪುಡಾಗಿ ಅಶ್ವಸ್ಸಿಯೆತ್ತಿನು.

ಪ್ರಯಾಣ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಸುಖಿವಾಗಿತ್ತು. ಮೃದುವಾದ ಸಮುದ್ರದ ದವ ರಾಜೀಯ ಕೋಪ ವರ್ಣನ್ನು ತಣ್ಣಿತು. ಅವಳ ಮುಖ ಮತ್ತೆ ಅರಳಿತು. ಆದರೆ ಮೂರಣೆಯ ಧಿಂಧಿ ಸಮುದ್ರ

ಕ್ಷಮಾಭಿವಾಯಿತು. ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲೇ ಹಡಗು ಮುಕುಗುವುದಕ್ಕೆ ತುರುವಾಯಿತು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಚೆಗೆದು ಬಿಟ್ಟಿರು. ಏನಾರ್ಥೀ ಒಂದುಕೆ ಉಳಿದುದ್ದು ಒಂದು ಸೋಜಿಗೆ, ಹಲಗೆಯೊಂದನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಅವಚೆಹೊಂಡು ಸಮುದ್ರದ ಅಲೆಗಳ ಜೊತೆ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ತೇಲಿಹೊಡಳು. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡರಿಯದ ದೇಶವೊಂದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಿಧ್ರುಳು. ಅವಳು ತುಂಬಾದಣಿದಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಗುಡಿಸಲನ್ನು ಕಂಡು ಆದರ ಬಳಿ ತೆವಳುತ್ತಾಹೊಡಳು. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮುದುಕ, ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ವಾಸವಾಡೊಂದಿದ್ದರು.



ತನ್ನ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಮೊನಾಕ್ಕಿ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡಳು. ಆದರೆ ತಾನು ರಾಣಯೀಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಆಶ್ರಯ ನೀಡುವಂತೆ, ಅವರನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು.

ಅವರು ಒಟ್ಟುದರು. “ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಿದ್ವಷ್ಟ ದಿನ ನಮ್ಮು ಜೊತೆಯಿರಬಹುದು. ನಾವೂ ಮುದುಕರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿನ್ನಂತಹ ಚಿಕ್ಕವಳೊಬ್ಬಳ ಸಹಾಯವಿದ್ದರೆ ನಮಗೂ ಅನುಕೂಲ.”

ದಂಪತೀಗಳು ದುಡಿಯಲಾರದಮ್ಮು ಮುದುಕರಾಗಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊನಾಕ್ಕಿ ತಾನೇ ದುಡಿದು ಅವರನ್ನು ಸಾಕುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಒಂದು ನದಿಗೆ ಅಣಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನೂರಾರು ಜನ ಕೊಲಿಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ತಾನೂ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ದುಡಿದು ಸಂಪಾದಿಸುವೆನೆಂದು ಮೊನಾಕ್ಕಿ ಶೀಮಾನಿಸಿದಳು. ಆದರೆ ಕರಿಣಾವಾದ ದೃಂಬಕ ಶ್ರಮ ಅವಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಒಂದು ಮೊಗ್ಗನ ಮೇಲೆ ಮಲಗುವುದೇ ಅವಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಕಷ್ಟದ ವಿಷಯವಾಗಿತ್ತು. ಮೊನಾಕ್ಕಿ ಅತ್ತುಳು. ಆದರೆ ಅವಳಿಗೆ ಒಿರೆ ಮಾರ್ಗವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಣಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಉಳಿದ ಕೊಲಿಗಳ ಜೊತೆ ಅವಳು ದುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣಭಿಸಿದಳು. ಉಲ್ಲರಂತೆಯೇ ಅವಳಿಗೆ ದಿನಗೂಲೇ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅತ್ಯಂತ ಸರಳವಾದ ಆಹಾರ, ಒರಟಾದ ಬಟ್ಟೆ—ಇಷ್ಟೇ ಅವಳಿಗೆ ದರ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ಉಳಿದ ವಣಾಚಾರ್ಯ ಮುದುಕ ದಂಪತೀಗಳನ್ನು ಸಾಕಲಾ ವಿಚ್ಯು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ನಿತ್ಯರಾತ್ರಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಯಾಸಿದ ಹುಲ್ಲಿನ ಒತ್ತಾಪೆನು ಮೇಲೆ ಅವಳು ಮಲಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಕಷ್ಟದ ದುಡಿಮೊಂದ ಒಳಿರುತ್ತಿದ್ದ ಅವಳು ಏಂಬೆ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ತಲೆಯನ್ನು ಇಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ನಿಷ್ಠೆ ಹೇಳಿಗುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಒಂದು ದಿನ ಆ ದೇಶದ ರಾಜ ಅಣಕಟ್ಟಿನನ್ನು ಸೋಡಿಲು ಬಂದ. ಕೇಳಿಸ ಹೇಗೆ ಮುಂದು ವರಿಯುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಾನೇ ಖುದ್ದು ನೋಡುವ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಅಸ್ತಿತ್ವ. ಆ ಸಂಜೀ. ರಿನಗೂಲೆ ಹಂಚುವ ಸಮಯವಾದೊಡನೆ. ತಾನೇ ಸ್ನಾತ್ಯ ದುಡ್ಡನ್ನು ಹಂಚುವುದೆಂದು ರಾಜ ನಿಧನಿಸಿದ. ಮೊನಾಕ್ಕಿಯ ಸರದಿ ಬಂದೊಡನೆ ಅವಳು ತನ್ನ ಕೊಲಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಮುಂದೆ ಒಂದಳು. ರಾಜ ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿದ. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿದ. ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಅವಳನ್ನು ದುರುಗುಟ್ಟಿ ನೋಡಿದ. ತೇವೆ ಹಾಕಿದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಅವಳು ತೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ರಾಜನಿಗೆ ತನ್ನ ಸೋಡರಿಯ ಗುರುತು ಸಿಕ್ಕಿತು.

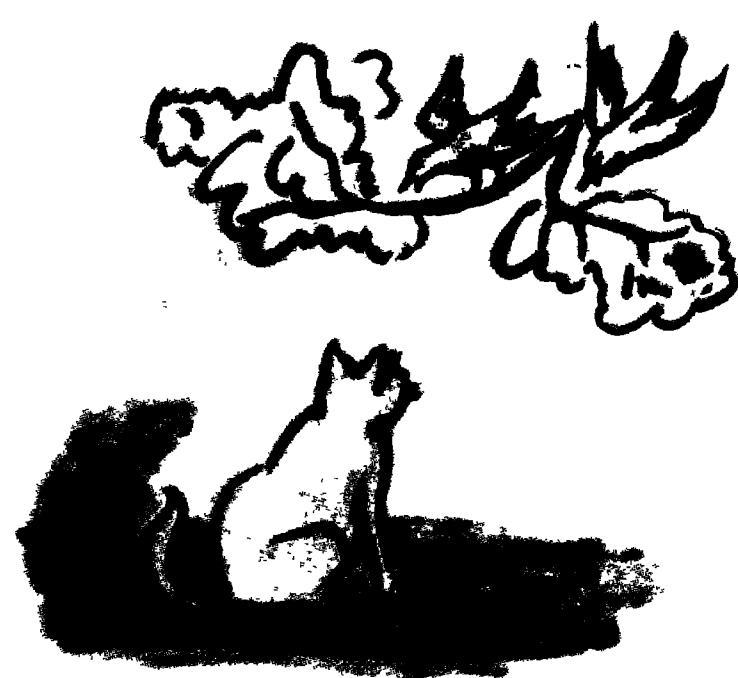
ಅವನು ಧಾರ್ಮಿಕ ಬಂದು ಮಿಣಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಆಲಂಗಿಸಿದನು. ಇಬ್ಬರ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದಲೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ನೀರು ಹರಿಯಿತು. ಮಿಣಾಕ್ಷಿಯು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಳಿಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಇಮ್ಮು ದಿನ ತಿಳಿದಿದ್ದರು. ಈಗ ಎಲ್ಲರೂ ಆನಂದಪಟ್ಟಿರು. ರಾಜ ಮಿಣಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಕಾತರದಿಂದ ನೋಡಿ ಹೇಳಿದ. “ನೀನು ತುಂಬ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿರಬೇಕು. ಎಮ್ಮೋಂದು ಬಡವಾಗಿ ರಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರ್ಯಾ? ನಿನ್ನ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಲ್ಲ ಹರಿದು ಚಂದಿಯಾಗಿವೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಲು ನನಗೆ ತುಂಬ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಮ್ಮೋಂದು ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನೀನು ಸಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆಯೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು.

ರಾಣಿ ಮುಗುಳು ನಕ್ಕು ಉತ್ತರಿಸಿದಳು. “ನನಗೇನೂ ಕಷ್ಟಬಂದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸುಖಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ರಾಣಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಸುಖಿದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ನನಗೆ ತೃಪ್ತಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅತ್ಯಂತ ಮೃದುವಾದ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದರೂ ನನಗೆ ನಿದ್ದೆ ಬ್ರಹ್ಮತ್ವಿರಲಿಲ್ಲ ನನ್ನನ್ನು ಸುಖಿವಾಗಿಡಲು ನನ್ನ ಗಂಡ ಎಮ್ಮು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿರು ನನಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇನ ಎಮ್ಮು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿ ಬದುಕುತ್ವಾರೆಂದು ಈಗ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅವರಂತೆ ಬಾಳಲು ಏಧಿ ನನ್ನನ್ನು ಬಲಾತ್ಮರಿಸಿತು. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿ ದುಡಿದು ಈಗ ನಾನು ಹುಲ್ಲಿನ ಚಾಪೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿ ಗಾಢವಾಗಿ ನಿದ್ದೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಮೃದುವಾದ ಹಾಸಿಗೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಈಗ ನಾನು ದೂರುವುದಿಲ್ಲ.”

ಮಿಣಾಕ್ಷಿ ಕ್ಷೇಮವಾಗಿದ್ದಳಿಂದು ಆವಳ ಸೋದರ ತನ್ನ ಭಾವನಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಹೇಳಿ ಕಳಿಸಿದ. ರಾಜನಿಗೆ ಆದರ್ಥಿಕ ಆತ್ಮಂತ ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಹೆಂಡತ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಕೂಡಲೇ ಬಂದು ಮಿಣಾಕ್ಷಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗಲೇಂದು ತನ್ನ ಜೊತೆ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಉಡುಗರೆಗಳನ್ನೂ, ರುಚಿಕರವಾದ ತಿಂಡಿಗಳನ್ನೂ ತಂದಿದ್ದನು. ಮೊದಲಿಗಿಂತಲೂ ಮಿಣಾಕ್ಷಿ ಈಗ ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಆವನಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಆವಳ ಮುಖಿ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಸುಂದರವಾಗಿತ್ತು. ಆವಳ ಮುಖಿದ ಮೇಲೆ ಸದಾ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ಸಿದುಕು ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಯ ವಾಗಿತ್ತು.

ರಾಜ ಆವಳನ್ನು ಕೇಳಿದ. “ನೀನು ಈಚೆಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ದೆಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತುದೆ. ನಿನ್ನ ಸೋದರ ಸಾಕಷ್ಟು ಮೃದುವಾದ ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನು ನನಗೆ ಹೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೋ? ಈ ಆದ್ಭುತವಾದ ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನು ಆವನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಪಡೆದ? ಪನಿದೆ ಈ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ”

ಮೊನಾಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಖತ್ತರಿಸಿದಳು. “ನಲವ ಮೇಲೆ ಹಾಸಿದ ಹಲ್ಲಿನ ಕೂಪೆಯ  
ಮೇಲೆ ನಾನೀಗ ಮಲಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ”



## ಸತ್ಯ ಇಲಿ ತಂದ ಬಹ್ಮಯ್

ಒಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ವಾರಕಾಸಿಯೀಂಬಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಚುಲ್ಲಕನೆಂಬ ಒಹಳ ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ವಾಂಸ ನಿದ್ದನು. ಒಂದು ದಿನ ಅವನು ಧ್ವನಮಾಡುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ದಾರಿಯ ಮಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸತ್ಯ ಇಲಿಯನ್ನ ಕಂಡನು.

ಕೂಡಲೇ ಅವನು ಗೊಣಿದ. “ಎಂಥಾ ಹೇಸಿಗೆಯ ದೃಶ್ಯವಿದು! ಆದರೆ ಒಂದು ಸತ್ಯ ಇಲಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಸಂತೋಷವುಂಟಾಗಬಿಹುದು. ಒಬ್ಬ ಜಾಣಾದ ಮನುಷ್ಯ ಇದನ್ನ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಶ್ರೀಮಂತನೂ ಆದಾನು.”

ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಡೆದುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಹರಿ ಎಬ್ಬು ಒಡ ಯುವಕನ ಶಿವಿಯ ಮೇಲೆ ಈ ಮಾತ್ರ ಹಿಡ್ದಷ್ಟು. ಅವನು ಹೀಗೆ ಯೋಚಿಸಿದ. “ಈ ಮನುಷ್ಯ ಒಹಳ ದೊಡ್ಡ ತತ್ವಜ್ಞನಿ. ಇವನು ಆಡಿದ ಪಾಠಿಸಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕರಲೇಬೇಕು.” ಹೀಗಂದುಕೊಂಡು ಅವನು ಆ ಸತ್ಯ ಇಲಿಯನ್ನ ಉತ್ತಿಸಿಕೊಂಡನು.

ಈ ಸತ್ಯ ಇಲಿಯನ್ನ ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹರಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಏಚೊರ ಹೊಳೆಯಿತು. “ಬೆಕ್ಕಿಗೆ ಇಲಿಯಿಂದರೆ ಪಂಚವಾರಣ. ನನ್ನ ಪಕ್ಷದ ಮನೆಯವನ ಬೆಕ್ಕು ತಿಸ್ತುಲು ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿದ ತುಂಬ ಬಡವಾಗಿದೆ. ಈ ಇಲ್ಲಿಯನ್ನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರೆ ಆದಕ್ಕೆ ಹಣ್ಣಿವಾದಂತೆ.

ಹರಿ ಸೀದಾ ತನ್ನ ಪಕ್ಷದ ಮನೆಯವನ ಒಳಿ ಹೋಗಿ ಇಲಿಯನ್ನ ತೋರಿಸಿದ. ಅವನಿಗೆ ತುಂಬ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು.

ಅವನು ಹರಿಯನ್ನು ಕೆಳಿದ. “ಈ ಸತ್ತೆ  
ಇಲ್ಲ ನಿನಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿತು? ಅದನ್ನು ಸಾಗಿ  
ಕೊಡು. ಈ ಪಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿ.



ಹರಿ ಅವಸಿಂದ ದುಡ್ಡನ್ನು ತೆಗೆದು  
ಕೊಂಡು ಬಂದು ಉಗಡಿಗೆ ಹೋದ.  
ಅಲ್ಲಿ ಮಿಶಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡನು.  
ಬಂದು ಚೆಂಬಿನಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನೂ ಮಿಶಾಯಿ  
ಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಲಿವನು ಪಟ್ಟಣ  
ಪನ್ನು ಧಾಟಿ ಹೋದ. ಅಲ್ಲಿ ಸುಂದರ  
ವಾದ ಬಂದು ಮೂಕೋಟಿದ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ  
ವಿಶಾಲವಾದ ಒಂದು ಆಲದ ಮರವಿತ್ತು.  
ಹರಿಯು, ನೀರಿನ ಛೋಂಬನ್ನು, ಮಿಶಾಯಿ  
ಗಳ ಪೊಟ್ಟಣವನ್ನೂ ಕೆಳಗಿಟ್ಟು ಮರದ  
ನೇರಳಿನಲ್ಲಿ ಕೂತು ಕಾದ.

ಒಂದು ಗಂಟೆಯ ನಂತರ ತೋಟದಿಂದ  
ಒಬ್ಬ ಮಾಲೆಯು ಹೊರಗೆ ಬಂದನು.  
ದಿನವೆಲ್ಲ ದುಡಿದು ಅವನು ಬಳಲಿ ಹಸಿ  
ದಿದ್ದ. ಹರಿ ಅವನಿಗೆ ಮಿಶಾಯಿಯನ್ನೂ  
ಬಂದು ಲೋಟ ನೀರನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿ.  
ಮುದುಕನಿಗೆ ತುಂಬ ಸಂತೋಷವಾಗಿ  
ಅವನು ಹರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞ ತೆಯಿಂದ ಬಂದು  
ಗೂಂಬೆಲು ಹೊಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿನು.

ಹರಿ ಹೊವುಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ಇನ್ನುಷ್ಟಿ  
ಮಿಶಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡನು. ಮತ್ತೆ  
ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೋಟದ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದು  
ಮರದ ನೇರಳಿನಲ್ಲಿ ಕಾದು ಕೂತನು. ಈ  
ಬಾರಿ ಹೊರಗೆ ಬಂದ ಎಲ್ಲ ತೋಟಗಾರ

ರಿಗೂ ಮಿತಾಯಿಗಳನ್ನು ಯಂತೆ ಅವರಿಂದ ತುಂಬಿ ಮಾಪುಗಳನ್ನು ಪಡೆದನು. ಈ ಹೂಪುಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ತುಂಬಿ ಮಿತಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡನು. ಈ ಮಿತಾಯಿಗಳನ್ನು ತೋಟಗಾರರಿಗಲ್ಲಿ, ಮೂಕೇಟವನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದವರಿಗೂ ಮಾರಿದನು. ಹೀಗೆ ನಿತ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿ ಹರಿ ತುಂಬಿ ದಣವನ್ನು ಗಳಿಸಿದನು.

ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಭಯಂಕರ ಬಿರುಗಳಿಯೆದ್ದಿತು. ಗುಡುಗು ಅಷ್ಟು ರಿಖಿತು; ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು ಕೊರ್ಕೆಸುವಂತೆ ಮಂಜಿತು. ಮರಗಳೆಲ್ಲ ಓಲಾಡಿ ತರತರ ಗುಟ್ಟಿದವು. ಕರ್ಕಾಶವಾದ ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತಾ ರಂಬಿಗಳು ಮುರಿದು ಬಿಂದುವು. ಎಲೆಗಳು ಉದುರಿದವು. ಮಾಪುಗಳು ಅಷ್ಟುಬೆಜ್ಞ ಯಾಗಿ ಜೆಲ್ಲಾ ಪಿಲ್ಲಿಯಾದವು.

ಮೂರನೆಯ ಬೆಳ್ಗೆ ಉದ್ದಾನವಾದ ಮಾಲ್ಲು ಬಯಲೆಲ್ಲ ಉದುರಿದ ಎಲೆಗಳಿಂದ ಮುರಿದ ಚೊಂಗೆಗಳಿಂದ ಚೆಲ್ಲಾ ಪಿಲ್ಲಿಯಾದ ಮೂರೆ ದಳಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ಹೋಗಿದ್ದವು. ತೋಟಗಾರರು ಕಾಗಾಲಾದರು. ರಾಜ ಉದ್ದಾನವಾದವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಅವರು ಅದನ್ನು ಚೊಕ್ಕೆಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತೋಟವನ್ನು ರಾಜನು ನೋಡಿದ್ದೇ ಆದಲ್ಲಿ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಅವನು ತಕ್ಕಣ ಕೆಲಸದಿಂದ ವಜ್ರ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ತಾವು ಈಗ ಹಾನಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಅವರು ಒಬ್ಬರನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ದಿಕ್ಕುಕಾಣಿದೆ ಪ್ರತ್ಯುಸೀಕೊಂಡರು.

ಅಗ ಹರಿ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಹೇಳಿದ. “ನೀವು ನನಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕೂಲೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಈ ತೋಟವನ್ನು ಚೊಕ್ಕೆಮಾಡಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನನ್ನದು.” ತೋಟಗಾರರು ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅನುಮಾನಿಸದೆ ಒಬ್ಬಕೊಂಡರು.

ಮಹ್ಯಾಳಿಗೆ ಹರಿಯೆಂದರೆ ಪ್ರಾಣ. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗುಂಪು ಹುಡುಗ. ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಅವನು ಹೇಳಿದ: “ಅಧ್ರಗಂಟೆಯ ಒಳಗೆ ನೀವು ಈ ತೋಟವನ್ನು ಗುಡಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಚೊರೂ ಕನ, ಕಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿದಂತೆ ಚೊಕ್ಕೆಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ರಾಜ ಇಲ್ಲಿಗೆ ತನಿಖೆಗೆಂದು ಬರುತ್ತಾನೆ ಸೆನಪಿರಲಿ.”

ಆ ಕೂಡಲೇ ನೂರು ಹುಡುಗ, ಹುಡುಗಿಯರು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದರು. ಮರ. ಟೆಂಬಗೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಗುಡಿಸಿ ಗುಡ್ಡೆ ವಾಕಿದರು. ಇದು ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಶುಷ್ಕಿಯ ಕೆಲಸವಾಗಿತ್ತು! ಅಧ್ರ ಗಂಟೆಯ ಒಳಗೆ ಕಸಕಡ್ಡಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಗುಡಿಸಿ ತೋಟದ ಹೊರಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗುಡ್ಡೆ ಯನ್ನು ಮಾಡಿಟ್ಟಿದರು. ಹರಿ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ. “ಈ ಗುಡ್ಡೆಯನ್ನು ಇನ್ನುಷ್ಟು ದೂರ ಬಯ್ಯಿ ಬಿಡೊಣ. ಅಲ್ಲವೇ?



ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೆಲ್ಪಿ ಬೀರುವಷ್ಟು ದೂರದಲ್ಲಿ ಕುಂಬಾರಸೂಭ್ಯಾಸ ಗುಡಿಸಲಿತ್ತು. ಹರಿ ಮತ್ತು ಯಂಡುಗರು ಕಸಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನುಲ್ಲಿ ಅವಳಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಯೋಗಿ ಗುಡ್ಡೆ ಧಾಕೆದರು. ಹರಿ ಕುಂಬಾರಣಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. “ನಿನಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಸೌಧ ಪ್ರರಕಲು ತಂದಿದ್ದೇನೆ ಸ್ವಾಚಾರ.” ಕುಂಬಾರಣಿಗೆ ಯಿಂಜಿಯಾಗಿ ಉರಿಗೆ ಸಾಲ್ಪ್ರಾ ಚಿಂಪ್ಪದ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು.

ಒಂದು ಕಸಕಡ್ಡಿಯೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ತೋಟ ಚೆಂಕ್ಕಾಗಿದ್ದು ದಷ್ಟು ನೋಡಿ ತೋಟ ಗಾರರು ಉರಿಗೆ ಯನ್ನೆರಡು ಚಿಂಪ್ಪದ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಉರಿಗೆ ತುಂಬ ಯಿಂಜಿಯಾಯಿತ್ತು. ತುಂಬ ಕಡಿಮೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಏರಡು ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಅವರಿಗೆ ದೂಡ್ಪು ಸ್ಥಿತಿತ್ತು. ತಾನು ಸಂಪಾದಿ ಸ್ಥಿರಲ್ಲಿ ವರಿಸ್ತೇವು ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ರುಫಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ನಾಣ್ಯದಷ್ಟು ಖಚಿತವಾದಿ ಮಿಶಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡನು. ತನಗೆ ಸವಾಯವಾಡಿದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ಮಿಶಾಯಿಗಳನ್ನು ದಂಡಿದನು. ಮಕ್ಕಳು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕುಣ್ಡಾಡುತ್ತಾ ಯೋರಟು ಹೋದರು.

ಆಮೇಲೆ ಹರಿ ಏರಡು ಡಜನ್ನಿಗಳಿಗೂ ಚೆಚ್ಚು ಮಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡನು. ದಾರಿಬರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುಡಿಸಲನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡನು. ಈ ಮಡಿಕೆಗಳ ತುಂಬ ತಣ್ಣಿಗಿನ ನೀರನ್ನು ತುಂಬಿ “ಕುಡಿಯುವ ನೀರು” ಎಂದು ಬೋಡು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೂತನು.

ತಲೆಯ ಮೇಲೆ. ಹುಲ್ಲಿನ ಹೊರಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತ ಬಿದನೂರು ಜನ ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಬಂದರು. ಆವರಿಗೆ ತುಂಬ ಸುಸ್ತಾಗಿತ್ತು. ಆವರ ಮುಖಿಗಳಿಂದ ಬೆವರಿಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆವರು ಹರಿಯ ಗುಡಿಸಿಲ್ಲ ಎದುರು ನಿಂತು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆವನು ಕೊಟ್ಟ ತಣ್ಣೀರನ್ನು ಕುಡಿದರು.

ಬಾಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಆವರು ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿದರು: “ನೀನು ಕುಡಿಯಲು ಕೊಟ್ಟ ತಣ್ಣೀರಿಗಾಗಿ ನಾವು ನಿನ್ನನ್ನು ಎಷ್ಟು ವಂದಿಸಿದರೂ ಸಾಲದು. ನಿನಗೆ ನಾವು ಪನನ್ನು ತಾನೇ ಕೊಡಬಲ್ಲಿವು? ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇಷ್ಟು ಹುಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಇದನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವ ಗಿರಾಳಿಗಳು ನಮಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಹರಿ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ: “ನನಗೆ ಹಣಬೀಡ. ನೀವು ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರೂ ನಿಮ್ಮ ಹೊರಗಳಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಕಟ್ಟು ಹುಲ್ಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾರು. ನಿಮಗೊಂದು ಸಂತೋಷದ ಸುದ್ದಿ ಹೇಳು ತ್ತೇನೇ—ಹೇಳಿ. ಒಬ್ಬ ಕುದುರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಈ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಬರುವವನಿದ್ದಾನೆ. ನಿಮ್ಮ ಹುಲ್ಲನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವನು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ನೀವು ನನಗೊಂದು ಮಾತು ಕೊಡಬೇಕು—ನಾನು ನನ್ನ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಮಾರಿದ ನಂತರ ನೀವು ಮಾರಬೇಕು.”

ಅವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಿಟ್ಟೊಡನೆಯೇ ಕುದುರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಯೂ ಪದುಸೂರು ಕುದುರೆಗಳ ಜೀತೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಷ್ಟು. ಅವನು ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿ ಬಂದ ಪ್ರದೇಶ ಬಂಜರಾಗಿ ಒಣಗಿದ್ದು ದಿನದ ಅವನ ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ಯಾಲ್ಕೆ ಹಿಂತಿರಿತ್ತ. ಅದ್ದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಅವನು ಘನಾರು ಬೆಳ್ಳಿಯ ಸಾಣ್ಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಯಿಂದ ಘನಾರು ಯಾಲ್ಕಿನ ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಷ್ಟು.

ತ್ವಿಗೆಯೇ ದರಿ ಬಾಯಾರಿ ಬಂದವರಿಗೆ ಸೇರಣ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತುಂಬ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಶ್ರೀಮಂತನಾದಷ್ಟು.

ಒಂದು ದಿನ ಅವನಿಗೆ ದೋಷಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟು ವರ್ತಕ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ನೆಂಬ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿಯಿತು. ಅವನು ಕೂಡಲೇ ತನ್ನ ಹೃತ್ತಿರವಿದ್ದ ಮಣವನ್ನು ಲಾಜ್ಞ ಕೂಡಿಸಿ ಬಂದು ಸಾರೋಟನ್ನು ಕೊಂಡಷ್ಟು. ಈ ಸಾರೋಟನ್ನು ಯಾಗಳಿಂದ ರೃಂಗರಿಸಿ ಬಂದರಿಗೆ ಖುಸಿ ಯಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಷ್ಟು.

ಮೊದಲನೆಯ ದೋಷ ಬಂದರಣ್ನು ತಲುಪಿದೊಡನೆಯೇ ದರಿ ಕ್ಷಾಪ್ಣನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ಅವನಿಗೊಂದು ಬೆಳ್ಳಿದ ಉಂಗುರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದಷ್ಟು: “ಇದು ಆರು ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳದ್ದು. ನಿಮ್ಮ ದೋಷಗಳಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ನೀನು ನಾಗೆ ಸಾಧಾರ್ಯಮಾಡಿದ್ದೇ ಅದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇನ್ನುಷ್ಟು ನಿನಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಕ್ಷಾಪ್ಣನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದಷ್ಟು.

ವರ್ತಕ ತನ್ನ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನಲ್ಲಿ ಇಂತಹಿಂಡಿನೆಂದು ಅ ಸ್ವಭಾವಿತ್ವ ತನ್ನ ಮಾಲುಗಳನ್ನಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳಲು ತಯಾರಾದ ಬಿಟ್ಟು ಗೊಳಿಸಿ ಇದ್ದಾದಣ್ನು ಕಂಡು ಅವನಿಗೆ ಸಂತೋಷ ವಾಯಿತು. ಈ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಲಾಜ್ಞ ಸಂತೋಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮೊಗಿ ಬೋಕಾಲ ಮಾಡಿ ಮಾರುವ ಕಷ್ಟತೆಷ್ಟಿತೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಆಸಂದವಾಯಿತು.

ಅವನು ಪರಿಯ ಜೊತೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುತ್ತೇ. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಜನರು ಬಂದರು. ತಮಗಿಂತ ಮೊದಲೇ ದರಿ ಬಂದು ಹೀಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಸೋಲಿಸಿಕಟ್ಟಿನೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಸಿಟ್ಟುಬಂತು ಆದರೆ ಹರಿಗೆ ಅವರು ಎರಡರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಹಣದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾದಷ್ಟನ್ನು ದರಿ ವರ್ತಕನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವನ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಖುಲಾಸೆ ಮಾಡಿದಷ್ಟು. ಈ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸಿದ ಕ್ಷಾಪ್ಣನ್ನಿಗೂ ಪಿವತ್ತು ಬೆಳ್ಳಿದ್ದ

ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರು. ಇವ್ಯೆಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟುದ ಮೇಲೂ ಹರಿ ತುಂಬ ಲಾಭವನ್ನು ವಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾನು.

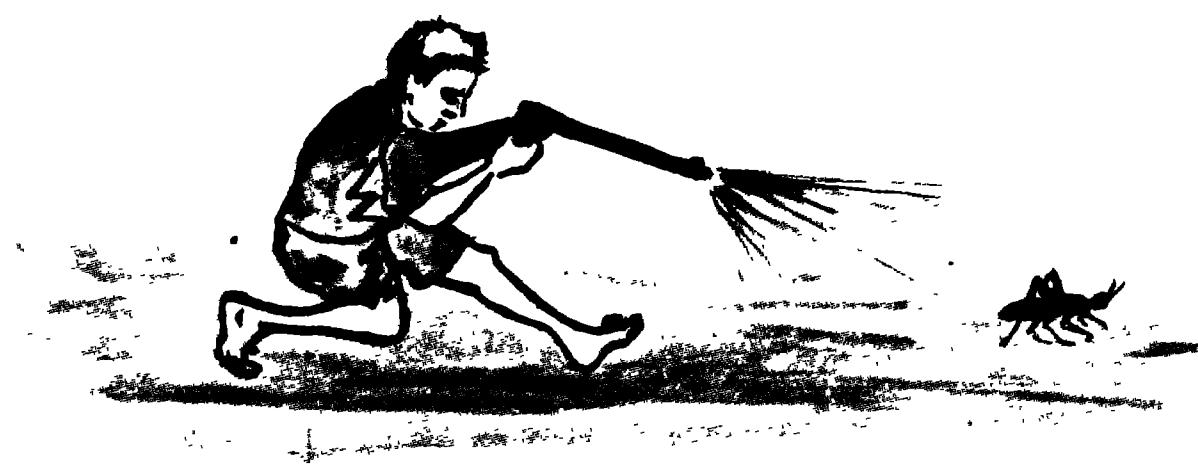
ಅನಂತರ ಪರಿ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಯಾದ ಚೆಲ್ಲಕನ ಹತ್ತಿರ ಹೋದನು. ಅವನ ಕಾಲಿಗೆ ಅಡ್ಡ ಬಿದ್ದು ಅವನ ಪಾದಗಳ ಬಳಿ ಒಂದು ಚೀಲ ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನುಟ್ಟಿನು.

ಇದೇನೆಂದು ಚೆಲ್ಲಕ ಪ್ರತ್ಯಿಸಿದನು.

ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಗಳ ಕೆಳಗೆ ಸೀವು ಕೊಟ್ಟು ಯಿತರವನೆಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ” ಎಂದು ಪರಿ ಇಡೀ ಕಢಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದನು.



ಚೆಲ್ಲಕನಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾದರೂ ಚಿನ್ನವನ್ನು ಅವನಿಂದ ಪಡೆಯಲು ಒಪ್ಪದೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು. “ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಆಡಿದ ಮಾತನ್ನು ಎಪ್ಪೋಽಜನ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡರು. ” ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆದವನು ನೀನೊಬ್ಬಿನೆ. ನಿನ್ನ ಪಶ್ಚಯ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಿನ್ನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಫಲ. ನೀನು ದುಡಿದಿರುವ ಪ್ರತಿ ಕಾಸೂ ನಿನಗೇ ಸೇರತಕ್ಕದ್ದು.”



## ತೀಪ್ಯು ಕೊಡುವ ಕುಚಿ

ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧವೂ ಪುರಾತನವೂ ಆದ ಉಜ್ಜ್ವಲಿನಿ ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣದ ಹೊರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಟ್ಟ ಗುಡ್ಡಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಂದು ವಿಶಾಲವಾದ ಬಯಲಿತ್ತು. ಒಂದು ದಿನ ಈ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುಂಪು ಹುಡುಗರು ಆಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಓಡಿ ಒಂದು ಗುಡ್ಡವನ್ನು ಹತ್ತಿದೆ. ಹತ್ತುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಎಡವಿ ಬಿದ್ದ. ಎದ್ದೇವನೇ ತಾನೋಂದು ನುಣ್ಣನೆಯ ಕಲ್ಲಿನ ಚಪ್ಪಡಿಯನ್ನು ಎಡವಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದೇನೆಂದು ತಿಳಿದ. ತನ್ನ ಸ್ವೇಹಿತರನ್ನೆಲ್ಲ ಕರೆದು ಅವನು ತಾನು ಎಡವಿದ ಕಲ್ಲಿನ ಆಸನವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ. ಅನಂತರ ಆ ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಕೂತು ಅವನು ಹೇಳಿದ: “ನಾನೊಬ್ಬಿ ರಾಜ. ನೀವು ನನ್ನ ಆಸ್ಥಾನದವರು ನಿಮ್ಮ ದೂರುಗಳೇನಿದ್ದರೂ ತನ್ನ. ನಾನು ತೀಪ್ಯು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.”

ಲುಳಿದ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಈ ಆಟ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯಾಯಿತು. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಒಂದು ದೂರುಗಳನ್ನು ಕಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು ಆಟದ ರಾಜನ ಎದುರು ಹೇಳಿಕೊಂಡರು. ಸಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನೂ ಕರೆದದ್ದಾಯಿತು. ಈಗ ಆಟದ ರಾಜ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವುಗಳನ್ನು ತೂಗಿ ತನ್ನ ತೀಪ್ಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು.

ಹುಡುಗರಿಗೆ ಈ ಆಟ ತುಂಬ ಹಿಡಿಸಿತು. ಇದೇ ಅವರ ಆತ್ಮಂತ ತ್ರಿಯವಾದ ಆಟವಾಯಿತು. ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಈ ಆಟವನ್ನು ಅವರು ಆಡತೂಡಿದರು. ದೂರುಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು, ತಟ್ಟಿತಸ್ತರನ್ನು ಎದುರು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು, ಎರಡು ಕಡೆಯ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಜಾಗರಾ ಕತೆಯಿಂದ ತೂಗಿ ನೋಡಿ ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಕೂತಿದ್ದ ಹುಡುಗ ತೀಪ್ಯು ಕೊಡುವುದು—ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಆಟ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು.



ಈ ಹುಡುಗನ ನ್ಯಾಯವಿಚಾರಣೆಯ ಕ್ರಮ, ತೀಪ್ರಕೌಡುವ ಶಕ್ತಿಯ ಸುದ್ದಿ ಉರಳೆಲ್ಲ ಕೂಡಲೇ ಹರಡಿತು. ಆ ಹುಡುಗನಿಗೆ ದೃವಿಕಶಕ್ತಿಯಿರಬೇಕೆಂದು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಆದಿ ಕೊಂಡರು.

ಮೂರನೆಯ ದಿನ ಒಂದು ಭೋಮಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ರೈತರ ನಡುವೆ ಜಗಳವಾಯಿತು. ಅವರು ರಾಜನ ಹತ್ತಿರ ನ್ಯಾಯಕ್ಷಾಗಿ ಹೋಗುವ ಬದಲು, ಹುಡುಗರು ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ಗುಡ್ಡಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹುಡುಗನ ಎದುರು ತಮ್ಮ ದೂರನಿಟ್ಟಿರು. ಹುಡುಗ ಅವರಿಬ್ಬರ ಜಗಳವನ್ನು ಮೌನ ದಿಂದ ಕೇಳಿ ತನ್ನ ತೀವ್ರಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿನು. ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಹುಡುಗನ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಪಕ್ಷಪಾತವನ್ನು ಕಂಡು ಬೆರಗಾದರು.

ಆ ದಿನದಿಂದ ಪಟ್ಟಣದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ರಾಜನ ಹತ್ತಿರ ತೀಪ್ರಗಾಗಿ ಹೋಗುವುದರ ಬದಲು ಈ ಹುಡುಗನ ಹತ್ತಿರವೇ ತಮ್ಮ ದೂರಗಳನ್ನು ತಂದರು. ಪ್ರತಿ ಬಾರಿಯೂ ಅವರು ಈ ಹುಡುಗನ ತೀಪ್ರನಿಂದ ತೃಪ್ತರಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಒಮ್ಮೆಚೇಗನೇ ಈ ಸುದ್ದಿ ರಾಜನ ಕಿವಿಯನ್ನು ಸೇರಿತು. ಅವನಿಗೆ ಕೋಪ ಮತ್ತು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಏರಡೂ ಆಯಿತು. ತನಗಿಂತ ಉತ್ತಮ ತೀಪ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲ ಈ ಚೋಟು ಹುಡುಗ ಯಾರೆಂದು ಅವನು ರೇಗಿ ಹೇಳಿದನು: “ನಾನು ಈ ಕಥೆಗಳನ್ನು ನಂಬಲಾರೆ. ನಾನೇ ಸ್ವತಃ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಬರುತ್ತೇನೆ.”

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ರಾಜ ತನ್ನ ಅಂಗರಕ್ಷಕರನ್ನೂ ಆಸ್ಥಾನದವರನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಗುಡ್ಡದ ಬಳಿ ಹೋದನು. ಹುಡುಗರ ಆಟವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಗಮನಿಸಿದ ಬಳಿಕ ರಾಜನಿಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು.

ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ ರಾಜ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು: “ಇವನು ಖಂಡಿತ ತುಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಯುಳ್ಳ ಹುಡುಗ. ಇಷ್ಟ ಚೀಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನ ಹುಡುಗನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿರುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಎಂದೂ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಂತಹ ಪಂಡಿತರಿಗೂ ಇವನನ್ನು ನೋಡಿ ನಾಚಿಕೆಯಾಗಬೇಕು.”

“ಆದರೆ ನಿತ್ಯ ತೀಪ್ರಕೌಡುವ ಹುಡುಗ ಇವನಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಹುಶಾರಿಲ್ಲದಿದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನೂಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಇವತ್ತು ಕಲ್ಲಿನ ಬೆಂಚಿನ ಮೇಲೆ ಕೂತಿದ್ದಾನೆ” ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿಬ್ಬ+ರಾಜನಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿದ.

ರಾಜ ಖುದ್ದಿರಿಸಿದ: “ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಆಶ್ಚರ್ಯದ ವಿವರವಾಗಿ ಸರಿ. ಕಲ್ಲಿನ ಚಪ್ಪಡಿಯನ್ನು ನಾನು ನೋಡಬೇಕು. ಆ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಶಕ್ತಿಯರಿಂದಿರುತ್ತದು.”

ರಾಜಾಜ್ಞಿಯ ಮೇರೆಗೆ ಆ ಕಲ್ಲಿನ ಚಪ್ಪಡಿಯನ್ನು ಅಗೆದು ತೆಗೆದದ್ದಾಯಿತು. ನೋಡಿದರೆ ಅದೊಂದು ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾಗಿ ಕೊರೆದಿದ್ದ ಸಿಂಹಾಸನ. ಆದರ ನಾಲ್ಕು ಕಾಲುಗಳ ಮೇಲೂ ನಾಲ್ಕು ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಕೊರೆಯಲಾಗಿತ್ತು. ಆ ಸಿಂಹಾಸನ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ್ದೇಂದೂ, ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ ಎನ್ನಾವ ರಾಜ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕೂತಿದ್ದನೇಂದೂ, ಈ ರಾಜ ತನ್ನ ವಿದ್ಯಾಗೇ, ನ್ಯಾಯಪಕ್ಷವಾತ್ತನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಸರಾದ ವೃತ್ತಿಯೇಂದೂ ಒಬ್ಬ ವಿಧ್ಯಾಸನು ಆ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ನೋಡಿ ತೀವ್ರಾನಿಸಿದನು.

ಈ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ತನ್ನ ಅರಮನೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ರಾಜನು ಅಪ್ಪಣಿಕೊಟ್ಟಿನು. ನ್ಯಾಯ ತೀವ್ರಾನಿ ಮಾಡಬೇಕಾದಾಗ ತಾನು ಆದರ ಮೇಲೆ ಕೂತು ತೀಪ್ರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ರಾಜನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದನು.

ಮಾರನೆಯ ದಿನ ತುಂಬಿದ ಸಭಿಗೆ ರಾಜ ಒಂದನು. ಕಲ್ಲಿನ ಸಿಂಹಾಸನದ ಹತ್ತಿರ ನೇರವಾಗಿ ಹೋದನು. ಇನ್ನೇನು ಅವನು ಆದರ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಕೂರಬೇಕು, ಆಗ ಅವನಿಗೂಂದು ಅಧಿಕಾರಯುತವಾದ ವಾಣಿ ಕೇಳಿಸಿತು.” “ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಳು.”

ರಾಜ ನಿಂತು ತನ್ನ ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿದನು. ಅವನಿಗೆ ಯಾರೂ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಯಿಂದ ಅವನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನೋಡಿದನು. ಸಿಂಹಾಸನದ ಕಾಲೀಂದರ ಮೇಲೆ ಕೊರೆದಿದ್ದ ದೇವತೆಯ ವಾಣಿ ಅದು ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಗೂತ್ತಾಯಿತು.

ದೇವತೆ ಮಾತಾನಾಡಿದೆಳು. “ಈ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕೂರಲು ನೀನು ಅವನೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೀರು? ನೀನು ಯಾವತ್ತು, ಏನನ್ನೂ, ಕದ್ದಿಲ್ಲವೇ—ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡು.”

ರಾಜ ಅವಮಾನದಿಂದ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿದ. “ನನ್ನ ಸಭಿಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನಾನು ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆ—ಅವನಿಗೂ ನನಗೂ ಆಗದಿದ್ದ ಕಾರಣದಿಂದ” ಎಂದು ಅವನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡನು.

ಅದಕ್ಕೆ ದೇವತೆ ಉತ್ತರಿಸಿದೆಳು. “ಹಾಗಾದರೆ ನೀನು ಅನಹ್ಯ. ಮೂರು ದಿನ ನೀನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪೂರ್ಯಶ್ವತ್ತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.” ಎಂದು ಹೇಳಿ ದೇವತೆ ತನ್ನ ರಕ್ಷಿತನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಾರಿ ಹೋದಳು.

ರಾಜ ಮೂರು ದಿನ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ ಪೂರ್ಣಿಮೆಯ ನಾಲ್ಕನೇಯ ದಿನ ಮತ್ತೆ ಸಿಂಹಾಸನದ ಯಶ್ರೀರಕ್ಷೆ ಬಂದ. ಅವನು ತಿರುಗಿ ಕೂರುವಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಏರಡನೆಯ ದೇವತೆ ಮಾತನಾಡಿದಳು. “ನ್ನಲ್ಲಿ ತಾಳು, ನೀನು ಏಂದೂ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿದ್ದಿಂದ?”

ರಾಜ ಅನುಮಾನಿಸಿದ್ದ. ಒಮ್ಮೆಬ್ರೋ ಸಂದಿಗ್ಭ ಪರಿಷ್ಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವನು ಅವುಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಸುಳ್ಳಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದ ! ಅದ್ದರಿಂದ ರಾಜ ತನ್ನ ಹೆಚ್ಚಿಯನ್ನು ಖಾದಕ್ಕೆ ಯಾಕಿದ. ಏರಡನೆ ಕಲ್ಲಿನ ದೇವತೆಯೂ ತನ್ನ ರೆಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿ ಘಾರಿ ಮೋಡಳು.

ಮತ್ತೆ ಮೂರು ದಿನ ಉಪವಾಸ. ಒಮ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ರಾಜ ತನ್ನ ಸಭೆಗೆ ಹೋದನು. ಈ ಬಾರಿ ಅನುಮಾನಿಸುತ್ತ ಸಿಂಹಾಸನದ ಯಶ್ರೀರಕ್ಷೆ ಹೋದನು. ಇನ್ನೇನು ಅವನು ಅದರ ಮೇಲೆ ಕೂರಬೇಕು. ಅಗ ಮೂರಿನೇ ದೇವತೆ ಕೇಳಿದಳು: “ಯಾರಿಗೂ ನೀನು ಅನ್ವಯವನ್ನು ಹೋಮಾಣಿ ಉಂಟುಮಾಡಿಬು?”

ರಾಜ ಮರುವಾತಾಡದೆ ಖಾದಗೆದ. ಮೂರಿನೇ ಕಲ್ಲಿನ ದೇವತೆ ರೆಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿ ಯಾರಿ ಹೋದಳು.

ಮತ್ತೆ ಮೂರು ದಿನ ಉಪವಾಸ, ಒಮ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವನು ತನ್ನ ಸಭೆಗೆ ಬಂದಾಗು. ಈ ಬಾರಿ ಸಿಂಹಾಸನದ ಯಶ್ರೀರಕ್ಷೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅವನ ಕಾಲುಗಳು ನಡುಗಿದವು.

ಅಗ ನಾಲ್ಕನೇಯ ದೇವತೆ ಮಾತನಾಡಿದಳಃ. “ಈ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕೂತು ಅಟವಾಡಿದ ಮಂಡಂಗರು ಮುಗ್ಗಾರು. ಕೇಡು ತಿಳಿಯಿದವರು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿಲ್ಲ ನೀನು ಅತ್ಯಂತ ನ್ಯಾಯವಂತ ಮಹಾಷ್ಯಾಸ್ಯಾಸಿ ಧೈಯರ್ಪಿತರೆ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ಚತ್ತಿಸುಮಾದು.”

ರಾಜ ಬಂಧು ಹೊತ್ತಿ ಅನುಮಾನಿಸಿದಾಗು. ಈ ಮೇಲೆ ಹಿಂಗೆ ಅಂದುಕೊಂಡನು: “ಬಂದು ಮಗು ಈ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕೂರಬಿಲ್ಲದಾದರೆ ನಾನು ಯಾಕೆ ಕೂರಕೂಡಿದು? ನಾನು ರಾಜ. ಅದ್ದರಿಂದ ಸಸ್ಯಾಷ್ಯಾ ಶ್ರೀಮಂತರು, ಬಂದಿವಂತರು. ಉತ್ತಮರು, ನ್ಯಾಯ ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳು ಇನ್ನು ಯಾರೂ ಇರಲಾರದು. ನಾನು ಈ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕೂತೇ ತೀರಬೇಕು.”

ಹೀಗೆ ಅಂದುಕೊಂಡು ರಾಜ ಗಟ್ಟಿ ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕೂರಲು ಹೋದನು. ಅಗ ನಾಲ್ಕನೇಯ ದೇವತೆ ತನ್ನ ರೆಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿ ಸಿಂಹಾಸನದ ಸಹಿತವಾಗಿ ಹಾರಿ ಹೋದಳು.

## ಜಾಣ ಹೆಂಡತಿ

ಪುರಾತನ ಪಟ್ಟಣ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾಲದ ಹಿಂದೆ ಚೋಟುಲಾಲ್ ಎಬಿ ತರುಣ ವ್ಯಾದ್ಯನಿದ್ದ. ನಂದಿನಿ ಅವನ ಸುಂದರಭಾದ ಹೆಂಡತಿ. ಅನ್ಯಮನಸ್ಕನಾದ ಚೋಟುಲಾಲ್ ಅಸಾಧ್ಯ ಮರೆವಿನ ವೃಕ್ಷಿಯೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದ. ಅದೇಮೈಂದ್ರ ಪರಯತ್ವಪಟ್ಟರೂ ಆ ಬಡಪಾಯಿ ತನ್ನ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಬೈಷಧಿ ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಸಲಹೆ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಮರೆವಿನಿಂದ ತಪ್ಪುಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ. ಬಹಳ ಪರಾಗಳ ಕಾಲ—ಹಾಷ್ಪ ಕಚ್ಚಿದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಕೆಮ್ಮಲು ಬೈಷಧಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟೊಮೈಂದ್ರ ಇಲ್ಲವೇ ಕಾಲುಳುಃ ಒಂದ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ತಲೆನೋವಿನ ಬೈಷಧಿ ಕೊಟ್ಟೊಮೈಂದ್ರ ಇವನ ಮರೆಪಿನ ಅನರ್ಥಗಳು ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದವು.

ಒಂದು ದಿನ ಬಿಸಿಲ ತಾಪದಿಂದಾಗಿ ಮೂರ್ಖೀಹೋದ ರೈತನೊಬ್ಬನನ್ನು ಚೋಟುಲಾಲ್ ನಲ್ಲಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆಂದು ತಂದರು. ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮರಬಿದ್ದ ತೋಳು ಜಜ್ಞ ಹೋಗಿದ್ದ ಮುದುಕಿರುಂ ಒಂದಿದ್ದಳು. ಸರಿ, ತನ್ನ ಮಾಮೂಲು ಮರೆವಿನಿಂದ ಚೋಟುಲಾಲ್ ರೈತನ ತೋಳನ್ನೇ ಕತ್ತಲಿಸಿ ಹಾಕಿ, ಪಾಪ ಆ ಮುದುಕಿಗೆ ಬಿಸಿಲ ತಾಪದ ಮೂರ್ಖೀಗೆಂದು ತಯಾರಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದ ಗುಳಿಗೆಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು. ತಕ್ಷಣವೇ ಜನರು ಚೋಟುಲಾಲ್ನ ಹತ್ತಿರ ಚಿಕಿತ್ಸಾಗಳಿ, ಬೈಷಧಾಗಳಿ ಬಿರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆವನು ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಬಡವನಾಗುತ್ತ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಚಿನ್ನದ ಸರವನ್ನಾಗಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಒಳ್ಳೆಯ ಸೀರೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಡಲು ಆಸಮಾರ್ಥನಾದ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಂದಿನಿ ಸಿದುಕಿನಿಂದ ಅತ್ಯಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವನನ್ನು ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಟೀಡಿಸತ್ತೊಡಗಿದಳು.

ಒಂದು ಸಂಜೆ ಚೋಟುಲಾಲ್ ಒಂದೇ ಒಂದು ವೈಸೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಮನೆಗೆ ಮರಳಿದ.

ಮುಂಚಾನೆಯೇ ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ದಿಸಪೆಲ್ಲ ಕಾದಿದ್ದು ಪ್ರಥಮಾಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಒಬ್ಬನಾದರೂ ಅವನ ಛೈಪಧಾಲಯಕ್ಕೆ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ.

ನಂದಿನಿ ರೇಗಿ ಕೂಗಾಡಿದಳು. “ಇಂಥಾ ಗಂಡನನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಾನು ಏನು ಪಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೂ, ಗಂಡನಾದವನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಸಾಕಬೇಕು. ಸಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿಯೇ ಕೊನೆಯ ದಾಗಿ ಉಳಿದಿದ್ದ ಒಣಕು ಜಪಾತಿ ಪಲ್ಯ ಕೂಡ ಮುಗಿದು ಹೋಯಿತು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಿನ್ನಲು ಒಂದು ಚೊರೂ ಹಣೂ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರುವುದು ಒಂದೇ—ನಾವು ಹೋಗಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು.” ಎಂದು ಜೋರಾಗಿ ಅತ್ತು ಕರೆಯುತ್ತ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಧಡಿರನೆ ನೂಕಿದಳು.

ಚೋಟುಲಾಲ್ ಅವಮಾನದಿಂದ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿದ. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕಾಲೆಳಿಯುತ್ತ, ಹಡೂರದ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತ, ಸಂಕೋಚಿದಿಂದ ಅವನು “ನಿನ್ನ ದಮ್ಮಯ್ಯ ನಂದಿನಿ, ಕೋಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡ. ನಿನಗೆ ಸಂತೋಷ ಆಗುವುದಾದರೆ ನಾನು ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು ಅಂತ ಮಾತ್ರ ಹೇಳು” ಅಂದನು.

ನಂದಿನಿ ಕಣ್ಣೀರನ್ನು ಒರಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ನಸುನಕ್ಕು “ರಾಜನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗು. ಅವನನ್ನು ಏನಾದರೂ ಬೇಡು. ಅವನು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷದ ಮನಸ್ಸಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನೀನು ಬೇಡಿದ್ದನ್ನೇಲ್ಲ ನೀಡಬಹುದು” ಎಂದಳು.

ಸರಿ, ಚೋಟುಲಾಲ್ ಅರಮನೆಯತ್ತ ಹೋರಟ. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಳಿಯುವ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಚಿನ್ನದ ಕುಸುರಿ ಮಾಡಿದ ಸಮಸ್ತ ಧರಿಸಿ ಭಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ನೋಡುತ್ತ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳಂತೆ ನೆಟ್ಟಗೆ ನಿಂತಿದ್ದ ರಕ್ಷಕರನ್ನು ಧೈಯವಾಗಿ ದಾಟಿ ಒಳಗೆ ನಡೆದ. ರಾಜ ತನ್ನ ರತ್ನವಿಚಿತ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದ. ಅವನ ಅಕ್ಕಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜಸಭಿಕರು ನೆರೆದಿದ್ದರು.

ಚೋಟುಲಾಲ್ ರಾಜನ ಮುಂದೆ ಬಗ್ಗಿಬಗ್ಗಿ ಮೂರುಸಲ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದ. ಅನಂತರ ಧೈಯ ತಂದುಕೊಂಡು ಕ್ಯಾ ಜೋಡಿಸಿ, “ಮಹಾಪ್ರಭು, ಏನಾದರೂ ನನಗೆ ನೀಡಿ.” ಎಂದು ಬೇಡಿದ.

ರಾಜ ಏನೋದದಿಂದ ನಸುನಗುತ್ತ “ಖಚಿತವಾಗಿ ನಿನಗೆ ಏನು ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳು” ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

ಚೋಟುಲಾಲ್ನಿಗೆ ದಿಕ್ಕೇ ತೋರದಂತಾಯಿತು. ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಏನನ್ನು ಬೇಡಬೇಕೆಂಬು

ವನ್ನೇ ಹೇಳಿರಲ್ಲಿ. “ಪನನ್ನಾದರೂ ಬೇಡಕೊ” ಎಂದೆಮ್ಮು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದಳು. ಸರಿ ಏನೂ ತೋಚಿದ ಚೋಟುಲಾಲ್ “ಪನನ್ನಾದರೂ ಪರಿಯೆ ಮಾಡಬೇಧು” ಎಂದ.

ರಾಜು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ “ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಬೇಕಾಗಿದ ಜಮೀನನ್ನು ಇವನಿಗೆ ಕೊಡಿಸು” ಎಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ.

ಚೋಟುಲಾಲ್ ದಾರಿಯುಧಕ್ಕಾಗು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಘಾಡುತ್ತ ಮನಗೆ ಧಾರಿಸಿ ಬಂದವನ್ನು ತನ್ನ ಹೆಂಡಿಗೆ ಹೇಳಿದ. “ನೋಡು, ರಾಜು ಅಷ್ಟು ಕರುಣಾಳು. ಸನ್ನ ಬೇಡಕೆಯನ್ನು ದಯು ಪಾಲಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು. ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಬೇಕಾಗದಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನು.”

ಸಂದಿನಿಗೆ ತುಂಬಾ ನಿರಾಶೆಯಾಗಿ ಶಿಡುಕೆನಿಂದ ತನ್ನ ಕೂಡಲನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡಳು. ಆದರೆ ಅವಕ್ಕೆನು ಮಾಡಿಯಾಳು? ಅವಳ ಕೋಪ ತಣ್ಣಾಗಾದ ಮೇಲೆ ಅವಳು ಚೋಟುಲಾಲ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಆ ಜಮೀನನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋದಳು. ಆದು ತುಂಬಾ ದೊಡ್ಡ ದಾಗಿತ್ತ. ಆದರೆ ಆದರ ತುಂಬೆಲ್ಲ ಮೇಲಿಗಳು ಪ್ರೋಡೆಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಅಸಂಖ್ಯತ ಕಲ್ಲುಗಂಡು ಹರಡಿದ್ದವು.

ಸಂದಿನಿಗೆ ತುಂಬಾ ನಿರಾಶೆಯಾಯಿತು. ಹೇಗೆ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದು ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಉಳುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಬಿತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಅಗುವಂತೆ ವಾಡುವುದು? ಆದರೆ ಸಂದಿನಿ ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಯಾವೋತ್ತಾ ಕೂಡವಳಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಗಂಡು ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ ತಾನು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನುಲ್ಲ ಮರುಮಾತಾಡದೆ ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಅಸಂತರ ಬಗ್ಗೆ ನೆಲವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ಹಾಗೆ ಇಣಾಕಿ ನೋಡತೊಡಗಿದಳು. ಚೋಟುಲಾಲ್ ಇದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ. ಅವರಿಷ್ಟರಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ನೆಲದಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟು ನಿಧಾವಾಗಿ ಜಮಿನಿನ ಮೇಲೆ ಕೆಳಗೆಲ್ಲ ತಿರುಗಾಡತೊಡಗಿದ್ದರೆ.

ಒಂದು ಕಳ್ಳರ ಗುಂಪು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಧಾರಿಸುತ್ತೆ ಬಂತು. ಚೋಟುಲಾಲ್ ಮತ್ತು ಅವನ ಹೆಂಡತ ಸೆಲವನ್ನು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದುದು ಕಂಡು ಕಳ್ಳರ ನಾಯಕ ಕುದುರೆಯಿಂದ ಇಳಿದವನೆ “ನೀವು ಏನನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಏನನ್ನಾದರೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೇನು?” ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

ಸಂದಿನಿ ಬೇರಗುಗೊಂಡಂತೆ ನಿಂತಳು, “ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ನಾವು ಪನನ್ನಾ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಬೇಗ ಬೇಗ ಮಾತಾಡಿ ಕಳ್ಳರ ಒಡೆಯನನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದಲು ಯತ್ನಸಿದಳು.



ಇದರಿಂದ ಕಳ್ಳುರ ಒಡೆಯನಿಗೆ ಅನುಮಾನ ಮಣಿತ್ತೇತು. ನಂದಿನಿ ಏಸನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದ ಖೊಬುದನ್ನು ತಾನು ಪತ್ತೆ ಷಟ್ಟಿಯೇ ತೀರುವೆನೆಂದು ಘಟತೋಟಿ. ಅವಳನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು ಪಾರಂಭಿಸಿದ. ಕಡೆಗೆ ನಂದಿನಿ ಅವನನ್ನು ಒಂದು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಕರೆದು ಗುಟ್ಟಾಗ್ನಿ ಪಿಸು ಗುಟ್ಟಿದಳು “ನಾನು ನಿನಗೊಂದು ಗುಟ್ಟಿ ಯೇಳುವೆ. ನೀನು ತಿಂದನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ದೇಹುಪ್ಪಿಟ್ಟಿ ವೆಂದು ವರ್ಣನ ಕೊಡಬೇಕು. ಸಹ್ಯ ಅಷ್ಟು ಸುನ್ನೆ ತೇರಿಕೊಂಡರು. ಅವರು ಸಾಯಂವ ಮಾರಲು ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೊ ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯ ತುಂಬಿದ ಮೂರು ಕೊಷ್ಟರಿಗೆಗಳನ್ನು ಮಾತಟಿದ್ದೇನೆಂದು ಯೇಳಿದರು. ಈಗ ನಾವು ಆ ಕೊಷ್ಟರಿಗೆಗಳನ್ನು ಮಂಡುಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ದಯಾಪಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಬಾರದು.”

ತಾನು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲಮೆಂದು ಮಹಿಳೆಗೆಟ್ಟು ಕಳ್ಳುರ ನಾಯಕ ಮಾರಡು ಮೊದೆ. ಚೋಟುಲಾಲ್ ಮತ್ತು ಅವನ ಯೆಡತೆ ತಾವು ಮನಸೆಗೆ ದೂರಬಿರು. ಡಾರಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ನಂದಿಸುವುದ್ದಕ್ಕೂ ಮಾಡುತ್ತ ಮನಸೆ ಮುಟ್ಟಿದಳು. ಅವಳು ಅಷ್ಟು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಇಚ್ಛಾದ್ವಾಸ್ಮಾ ಕಂಡ ಚೋಟುಲಾಲ್ನಿಗೆ ತೆರ್ಪೆಯ್ತು.

ವಾರನೀಯ ದಿನ ಹೊತ್ತಿಲಾಲ್ ಮತ್ತೆ ಸಂದರ್ಭ ತಮ್ಮ ಜಮಿನೆಗೆ ಸ್ವಾಧಲು ಮತ್ತೆ ಬಂದರು. ಅದರೆ ಜಮಿನೆಗೆ ಗುರುತ್ವ ನೀಗಡಷ್ಟು ಬಿಡಲಾಗಿ ಬೆಳ್ಳಿತ್ತು. ಈಲ ಅಗ್ನು ಪಡವಾಗಿತ್ತು. ಕಲ್ಲುಗುಂಡು ಕುರಚೆಲು ಇದೆ ಎಲ್ಲಿವಸ್ತೂ ಕಿತ್ತು ಉತ್ತಿ ಯಾಕಲಾಗಿತ್ತು. ಸಂದರ್ಭ ಶಿಂಟಿಯಿಂದ ಕೈಬಿಪ್ಪಳಿ ತಟ್ಟಿದಳು. “ನನ್ನ ಮಾರು ಕೊಪ್ಪಂಗೆ ಹೆನ್ನಿದ ಕಥೆ ಆ ಒಸರನ್ನು ಬೇನ್ನಾಗಿ ಮೋಸವಾಡಿತು. ಹಿನ್ನ ದುಡುಕುವ ಅಶ್ವಯಲ್ಲಿ ಅವರು ನಾವು ವಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ ತಾರೇ ವಾಡಿ ಹೊಗಿಧ್ವಾರೆ. ಈಗ ತಮಗೆ ಉಳಿದಿರುವ ಕೆಲಸಮಾಡರೆ ಗೋದಿ ಜೋತ್ತದ ಬೀಬ ತಂದು ಬಿತ್ತುವುದುಷ್ಟು. ಅಷ್ಟು.”

ನಂದಿನಿ ಶೆಟ್ಟಿಯೊಬ್ಬನು ಹತ್ತಿರ ಯಣ ನಾಲ ಪಡೆದು ಬೀಜ ಕೊಂಡು ತಂದಳು. ದಂಪತ್ತಿಗಳಿಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಿ ಗೊಬ್ಬಿರ ಸೇರು ಹಾಕಿದರು. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದ ನಂತರ ಸಮೃದ್ಧವಾದ ಪ್ಪೆರನ್ನು ಪಡೆದರು. ಈಗ ಅವರು ತುಂಬಾ ಶ್ರೇಮಂತರು. ಅವರಿಗೆ ಉಳಿಟು ಮಾಡಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಅಹಾರಪಿತ್ತು. ಇರಲು ಒಳ್ಳೆಯ ಮನವಿಲುತ್ತು. ನಂದಿನಿಯನ್ನು ಪ್ರಸನ್ನಾನ್ವಿತಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಂದರ ಸೀರೆಗಳು, ಚಿನ್ನದ ಸರಗಳು ಇದ್ದವು. ಕಳ್ಳಿರ ನಾಯಕನಿಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಮೋಸಪಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತುಂಬಾ ಕೋಪ ಇತ್ತು. ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಲಿಂಗ ತಕ್ಕು ಅವಕಾಶಕ್ಕಾಗಿ ಕಾದಿದನು.

ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಸಂದಿನಿ ಮತ್ತು ಚೋಟುಲಾಲ್ ಇನ್ನೇನು ಮಲ್ಲಿಕೆಳ್ಳಿಪೇಕೆನ್ನ ಪಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕೆಳ್ಳರ ನಾಯಕ ಮನೆಯನ್ನ ಕದು ಹೊಕ್ಕಿ ಒಂದು ಪರದೆಯ ಓಂದೆ ಮರೆಯಾಗಿ ಸಂತಿದ್ದ.



ಅವನ ನೇರಳು ಎದುರಿಗಿದ್ದ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ದರಿಂದ ನಂದಿನಿಗೆ ಅವನ ಗುರುತು ಸಿಕ್ಕುತ್ತು. ಅವಳು ಒಂದು ಮುಡಿಕೆ ತುಂಬಾ ಒಡೆದ ಗಾಚಿನ ಚೊರುಗಳನ್ನು ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಮೊಳೆ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಬಫೀರ್ಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದಳು. ಅನುತರ ಅವಳು ತನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಏದು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಕೂಗಿ ಕರೆಯಬೇಕೆಂದೂ, ಗಟ್ಟಿ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಉಳಿಸಿದ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದೀರು ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿದಳು.

ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳ ನಂತರ ಚೋಟುಲಾಲ್ ಮಲಗುವ ಕೋಣಗೆ ಬಾದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೇಳಿದ “ನಮ್ಮ ಉಳಿತಾಯವನ್ನೆಲ್ಲ ನೀನು ಎಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದೀರು? ಸರಿಯಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದೀ ತಾನೇ?”

ನಂದಿನಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿದಳು. “ನೀವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುವುದೇನೂ ಬೇಡ. ನಾನು ಜಾಣಿ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ನಾವು ಉಳಿಸಿರುವುದೆಲ್ಲ ಜೋಪಾನವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಅವನ್ನು ಮುಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಬಫೀರ್ಯಿಂದ ಅವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವಿಗೂ ಇದು ಪತ್ತೆಯಾಗದು” ಅನುತರ ನಂದಿನಿ ದೀಪ ಆರಿಸಿ ಮಲಗಲು ಹೋದಳು.

ಪರದೆಯ ಹಿಂದೆ ಅವಿಶಿದ್ದ ಕಳ್ಳರ ನಾಯಕ ತನ್ನೊಳಗೇ ನಕ್ಕನು. ನಂದಿನಿಗೆ ತಾನು ತಕ್ಕ ರಾಸ್ತು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದುಕೊಂಡನು. ಅವನು ಇಪ್ಪತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳ ತನಕ ಕಾದನು. ನಂದಿನಿ ದೀಘ್ರಾವಾಗಿ ಉಸಿರಾಡುವುದು, ಚೋಟುಲಾಲ್ ಗೊರಕೆ ದೊಡೆಯುವುದು ಅವನಿಗೆ ಕೇಳಿಸಿತು. ಅವರಿಭ್ರಂ ನಿದ್ದೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಖಚಿತವಾದ ಮೇಲೆ ಅವನು ಅಡಿಗೆಯ ಮನಿಗೆ ಮೆಲ್ಲಿಗೆ ತೆಪಳಿದನು. ಅಲ್ಲಿ ಬಫೀರ್ಯ ತುಂಬಿಟ್ಟ ಮುಡಿಕೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಟನು.

ಅವನು ತನ್ನ ಸಂಗಡಿಗರಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಮುಡಿಕೆ ತೋರಿಸುತ್ತು. ಈ ಬಫೀರ್ಯ ಕೆಳಗೆ ಚೋಟುಲಾಲ್ ಮತ್ತು ಸಂದಿನಿಯರ ಎಲ್ಲ ಉಳಿತಾಯವೂ ಇದೆಯೊದು ತಿಳಿಸಿದನು. ಹಣ ಮತ್ತು ಆಫರಣಾಗಳನ್ನು ದೋಚೆವ ಆತುರದಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳರು ಬಫೀರ್ಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಎಸೆದು ಮುಡಿಕೆ ಯೋಜಕ್ಕೆ ಕೃಷಿಕಾರಿದರು. ಅದರೆ ಅವರ ಕೈಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆಂದರೆ ಅವರ ಕೈಗಳನ್ನು ಗಾಯ ಮಾಡಿದ ಗಾಚಿನ ಚೊರುಗಳು ಮತ್ತು ಕೈಗೆ ಚುಚ್ಚಿಕೊಂಡ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿದ ಮೊಳೆ ತುಂಡುಗಳು ಮಾತ್ರ. ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಫೀರ್ಯನ್ನು ಎಸೆದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೀದ ಅದು ಕೆಸರಾಗಿ ಅವನ್ನೂ ತಿನ್ನಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೈಗಳು ರಕ್ತಮಯವಾಗಿಬಿಟ್ಟವು. ಹೀಗಾದ್ದು ದರಿಂದ ಕಳ್ಳರಿಗೆಲ್ಲ ತುಂಬಾ ಕೋಪಬಂದು ತಾವು ಸೇಡನ್ನು ಖಾಡಿತ ತೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಿಧಾರ್ಥಮಾಡಿದರು.

ಒಂದು ಪಾರದ ಸಂತರ ಸಂಚೀರನಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಹೂರಿಸಿಂದ ಸಂದಿನಿಗೆ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಸಿತು. ಅದು ಕಳ್ಳುರ ನಾಯಕನ ಧ್ವನಿಯೆಂದು ಗುರುತಿಸಿದ ನಂದಿನಿ ತುದಿಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮೆತ್ತುಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರ ಯೋಚನೆ ಏನೇಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿಳು. ಅವರು ಮಲಗಿರುವ ಕೋಣಿಗೆ ಅವರೆಲ್ಲ ಒಬ್ಬರ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬರು ಹತ್ತಿ ಬಂದು, ಚೋಟುಲಾಲ್ ಮತ್ತು ಅವಳನ್ನು ಹಗ್ಗಿದಿಂದ ಕಟ್ಟಿ, ಬಾಯಿ ತೆರುಕಿ. ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ದೋಷಬೇಕೆಂದು ಉಪಾಯ ಹೂಡಿದ್ದರು. ಕಳ್ಳುರ ನಾಯಕನು “ನಂದಿನಿಯು ಜಾಗ್ರತೆ ಮರೆಯಲಾಗದಂತೆ ಅವಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಹಾಕಲು ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಹಗ್ಗಿವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇನೆ.” ಎಂದು ಒಡಾಯಿ ಕೊಳ್ಳಿ ಕೊಂಡಿದ್ದನು.

ನಂದಿನಿ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಓಡಿಹೋಗಿ ಹರಿತವಾದ ಚೂರಿಯೊಂದನ್ನು ತಂದಳು. ಆನಂತರ ಕಿಟಕಿಯ ಹಿಂದೆ ಆವಿತು ಸಿಂತಳು. ಕೂಡಲೇ ಆಪಳಿಗೆ ತನ್ನ ಮನೆಯ ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹಬ್ಬಿದ್ದ ಬಳ್ಳಿಗಳ ಎಲೆಗಳ ಸಫ್ಫುಳ ಕೇಳಿಸತ್ತೂಡಿತ್ತು. ಕಿಟಕಿಯೊಳ್ಳಿದ ಒಂದು ಮುಖಿ ಇಣಿತು. ತಕ್ಕಣವೇ ಹೆಡೆಯೆತ್ತಿ ಅಪ್ಪಣಿಸುವ ಹಾಪಿನ ಹಾಗೆ ನಂದಿನಿ ಚೂಚಿದ್ದ ಮೂಗನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದಳು. ತಲೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು. ಕಳ್ಳು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಬಿದ್ದು ರಕ್ತ ಸೋರುತ್ತಿದ್ದ ತನ್ನ ಮೂಗನ್ನು ನಾಯಕನಿಗೆ ತೋರಿಸಿದ. ಆದರೆ ನಾಯಕ ಅವನು ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಹಾರುವಾಗ ಹರಿತವಾದ ಕಲ್ಲೊಂದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಮೂಗನ್ನು ಒಡ್ಡಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಅದು ಕತ್ತರಿಸಿ ಹೋಗಿರಬೇಕೆಂದು ವಾದಿಸಿದ. ತನ್ನ ವಾತಸ್ಸು ಸಮರ್ಥಿಸಲು ನಾಯಕ ತಾನೇ ಕಿಟಕಿ ದತ್ತ ಹೋಗುತ್ತೇನೆಂದು ತೀವ್ರಾನಿಸಿದ. ತೆರೆದ ಕಿಟಕಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ ಕಾಣಿಸಿದೂನೆ ಅದರ ಮೂಗನ್ನು ಚೂರಿಯಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿಟ್ಟಿಳು. ಕಳ್ಳುರ ನಾಯಕ ರಕ್ತ ಸೋರುತ್ತಿದ್ದ ತನ್ನ ಮೂಗನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನೋವಿಸಿದ ಬುಸುಗುಡುತ್ತ ಅವಳ ಮೇಲೆ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಿದ ಹೋರತು ತುತ್ತು ಅನ್ನ ತಿನ್ನ ವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ.

ಪಂತಮಿತು ಮುಗಿದು ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲೆಟ್ಟಿತು. ಹುಗಲಿನಲ್ಲಿ ಶೈಯೂಗಾನ್ತಿದ್ದರೂ ಸಾಯಂ ಕಾಲ ತಣ್ಣನೆಯ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಚೋಟುಲಾಲ್ ಮತ್ತು ಸಂದಿನಿಯರು ತಮ್ಮ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು ಮಿನುಕುಪ ನಕ್ಕಲ್ತಾಗಳ ಮತ್ತು ಮೃದುವಾದ ಬೆಳಕಿನ ಚೌಡು ಸಾನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮಲಗಲು ಶುರುಮಾಡಿದರು.

ಎರಡು ರಾತ್ರಿ ಹೀಗೆ ಕಳೆದ ನಂತರ ಸಂದಿನಿಗೆ ಒಂದು ಕನಸು ಬಿತ್ತು. ಅವಳು ಆ ಕಾಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಸವಾರಿ ವಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಮುಂದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಒಟ್ಟೆಯೆ ಮೇಲೆ ಚೋಟುಲಾಲ್ ಸವಾರಿ ವಾಡುತ್ತಿದ್ದೇ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಸುಂದರ ಉಘ್ರಾನವಾಗಬೇಕು. ತಾಳಿಯ ಮರಗಳು ಕಾಣಿಸಿದವು. ಒಟ್ಟು ಸುಂಡರ ರಾಜಕುಮಾರ ಬಿಳಿಯ ಕುದುರೆಯನ್ನೇರಿ



ಧಾರ್ವಿಸಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ. ಜಿನ್ನದಲ್ಲಿ ಕೆಸೂತಿ ಹಾಕಿದ ಬಿಳಿಯ ಸೀರೆಯನ್ನು ವಜ್ರ ವೈದೂರ್ಯಗಳಿಂದ ಮಿನುಗುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ಬಂಗಾರದ ಶಿರೀಟವನ್ನು ಅವಳ ಕಡೆ ನೀಡಿದ. ಅವನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಉಡುಗೋರೆಯನ್ನು ಸ್ಪೀಕರಿಸಲು ತನ್ನ ಕೃಚೊಚೆತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಅವಳು ಹೌಹಾರಿ ಎಚ್ಚರವಾದಳು.

ಅವಣ ಕೆಳಗೆ ನೋಡಿದಾಗ ತಾನು ಒಂಟೆಯ ಮೇಲೆ ಸೆವಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಅರಿವಾಯಿತು. ತನ್ನ ಮಂಚವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಕಳ್ಳರು ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಉಳಿದವರು ಮುಂದೆ, ಮುಂದೆ ನಡೆದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ನಂದಿನ್ ಯೋಚಿಸಿದಳು. “ದೇವರೇ ನಿಜಕ್ಕೂ ನಾನು ಈ ಸಲ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದೆ. ಇವರು ನನ್ನನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ದೊತ್ತುಕೊಂಡು ಯೋಗುತ್ತಾರೋ, ಏನು ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾರೋ ತಿಳಿಯಲಾರೆ. ಇವರು ಸ್ನಾಲ್ಪ್ರವಾ ಕರುಣೆ ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಮಾತ್ರ ನನಗೆ ಖಾತ್ರಿಯಾಗಿದೆ.”

ಆಗ ಅವರಲ್ಲಿಬ್ಬ ಕಳ್ಳ ಯೇಳಿದ: “ಈ ದೇಗನು ತುಂಬಾ ಭಾರ. ನನ್ನ ಭೂಜ ನೋಯುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಸ್ನಾಲ್ಪ್ ಪಿಶ್ರಮಿಸಿ ಆ ಮೇಲೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಯೋಗೋಣಿ.” ಎಲ್ಲರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದರು. ಒಂದು ಆಲದ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಮಂಚವನ್ನು ಇಳಿಸಿದರು. ಮರಕ್ಕೆ ಒರಗಿ ಕೂತು ಎಲ್ಲರೂ ಸಿದ್ದಿ ಹೋದರು. ಆಗ ನಂದಿನಿ ತನ್ನ ಹೊದಿಕೆಯನ್ನು ಒಬ್ಬ ವೈಕ್ಕಿ ಮಲಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡಿಟ್ಟು ಡಾರ್ಗೋಮಿಂದ ಮೇಲ್ಲಿಗೆ ಇಲ್ಲಿದು ಆಲದ ಮರ ಪ್ರತಿ ಕುಳಿತ್ತಳು.

ಅವಳ ಅದ್ವಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸರಿಸಾಗಿ ಆಲದ ಮರದ ಎಲೆಗಳು ಅಗಲವಾಗಿದ್ದ ದರಿಂದ ಕೊಂಬೆಗಳು ಕೆಳಮುಖಿವಾಗಿ ಇಳಿಬಿಟ್ಟಿದುದರಿಂದ ಅವಳಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಆಶ್ರಯ ಸಿಕ್ಕಿದಂತಾಯಿತು. ಒಂದು ಕೊಂಬೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂತು ಅವಳು ಕಳ್ಳರನ್ನು ನೋಡಿದಳು. ಅಲ್ಲಿಂದ ತಟ್ಟಸಿಕೊಂಡು ಬಿಡಿ ಯೋಗಲು ಅವಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಲುಪಾಯವೇಂದು ತಟ್ಟನೆ ಮೊಳೆಯಿತು. ತನ್ನ ಮುಖ ಪನ್ನು ಅವಳು ಕಟ್ಟುಶಾಲಿಸಿದ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಕೃಗಳನ್ನು ಬಿಳಿ ಬಟ್ಟೆಯೋಳಿಗೆ ಅಡಗಿಸಿ ಕೊಂಡೆನ್ನ. ಆಮೇಲೆ ಕೃಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಯುತ್ತ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಜೋರಾಗಿ ಕೆರುಚಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಳು.

ಕಳ್ಳರು ಉಟ್ಟಿರಗೊಂಡು ದಿಗಿಲೆಸಿದ ತಮ್ಮ ಸುತ್ತುಮುತ್ತ ನೋಡಿದರು. ರಾತ್ರಿಯ ವ್ಯಾಪಕ ವಸ್ತು ಒಂದು ಭೂಮಾಸಕ ಧ್ವನಿ ಸೀಳುತ್ತಿತ್ತು. ಕಳ್ಳರು ತಟ್ಟನೆ ಮೇಲಕ್ಕೆಚ್ಚು ನೋಡಿದರು. ಬಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಬಿಳಿಯ ಕೃಗಳ ಕಟ್ಟನೆಯ ಮುಖಿದ ಟಿಂಬಾಚಿಯೋದು ಮರದ ಮೇಲೆ ಸಂದ ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೇ ನೋಡುತ್ತಿತ್ತು. “ಈ ಮರದ ಮೇಲೆ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಭೂತ ಇದು.

ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿ ಕೋಪ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದೆ.” ಎಂದು ಅವರು ಪರದಾಡುತ್ತೇ ಎದ್ದು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡದೆಯೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಓಡಿಬಿಟ್ಟಿರು.

ಸಂದಿನಿಗೆ ಇದನ್ನು ಕಂಡು ನಗು ತಡೆಯಲಾಗಲ್ಲಿ. ಅವಳು ತನ್ನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೇಲ್ಲ ತಗೆದು ಕೊಂಡು ಕಟ್ಟಿಕಡೆಯ ಕಳ್ಳು ಕಣ್ಣರೆಯಾದದ್ದು ವಿಚಿತವಾದ ಮೇಲೆ ನಗುನಗುತ್ತ ತನ್ನ ಮನೆಯತ್ತ ಕಡೆ ನಡೆದಳು.

